

ZAKON

O JAKIM ALKOHOLNIM PIĆIMA

I. UVODNE ODREDBE

Predmet uređivanja

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se proizvodnja, geografska oznaka, kvalitet, opis, predstavljanje i deklarisanje i promet jakih alkoholnih pića, kao i druga pitanja od značaja za jaka alkoholna pića.

Jaka alkoholna pića

Član 2.

Jaka alkoholna pića, u smislu ovog zakona, su sva pića namenjena ljudskoj upotrebi sa specifičnim senzornim osobinama i minimalnom alkoholnom jačinom 15% vol.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, jakim alkoholnim pićem smatra se i liker od jaja koji ima minimalnu alkoholnu jačinu 14 % vol.

Jaka alkoholna pića nisu proizvodi svrstani u carinsku tarifu (CT) 2203, 2204, 2205, 2206 i 2207.

Definicije

Član 3.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) *alkoholna jačina* je odnos između zapremine čistog alkohola prisutnog u proizvodu na 20°C i ukupne zapremine tog proizvoda na istoj temperaturi;

2) *aromatizovanje* je dodavanje aroma koje se koriste ili su namenjene za korišćenje pri proizvodnji namirnica da bi im se dao miris ili ukus i koje obuhvataju aromatične supstance, aromatične preparate, arome termičkog tretmana, arome dima i njihovih mešavina, u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuje kvalitet i drugi zahtevi za arome za namirnice;

3) *deklarisanje* jesu svi opisi i druge napomene, znaci, dizajn ili robne marke na osnovu kojih se jaka alkoholna pića razlikuju, a koji se nalaze na jednoj posudi, uključujući zatvarač, etiketu prikačenu za posudu ili omotač koji pokriva grlić boce;

4) *destilat poljoprivrednog porekla* je alkoholna tečnost dobijena destilacijom posle alkoholne fermentacije poljoprivrednih proizvoda, koja ima karakteristike sirovine od koje potiče i koja nema svojstva etil alkohola ili jakog alkoholnog pića;

5) *dodavanje alkohola* je dodavanje etil alkohola poljoprivrednog porekla i/ili destilata poljoprivrednog porekla jakom alkoholnom piću;

6) *dodavanje boje* je dodavanje jedne ili više boja u postupku proizvodnje jakih alkoholnih pića, u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuju prehrambeni aditivi;

7) *dodavanje vode* je dodavanje u proizvodnji jakog alkoholnog pića destilovane, demineralizovane, dejonizovane ili omekšane vode, koja je odgovarajućeg kvaliteta i ne menja prirodu proizvoda;

8) *etil alkohol poljoprivrednog porekla* je alkohol minimalne alkoholne jačine 96 % vol. koji u pogledu organoleptičkih svojstava nema drugi ukus osim sirovine od koje potiče, koji ne sadrži furfural i koji po hektolitr 100 % vol. alkohola sadrži maksimalnu količinu sledećih rezidua: 1,5 g sirćetne kiseline; 1,3 g estara etil-acetata; 0,5 g aldehida; 30 g metanola; 1,5 g suvog ekstrakta; 0,1 g azota iz isparljivih baza koje sadrže azot; 0,5 g višeg alkohola 2-metil-1-propanola;

9) *zaslađivanje* je dodavanje u postupku proizvodnje jakog alkoholnog pića jednog ili više proizvoda, i to:

- (1) polubelog šećera, belog šećera, ekstra belog šećera, dekstroze, fruktoze, glukoznog sirupa, šećernog rastvora, invertnog šećernog rastvora, invertnog šećernog sirupa,
- (2) prečišćene koncentrovane šire grožđa, koncentrovane šire grožđa, sveže groždane šire,
- (3) karamelizovanog šećera, proizvoda dobijenog isključivo kontrolisanim zagrevanjem saharoze bez baza, mineralnih kiselina ili drugih hemijskih aditiva,
- (4) meda,
- (5) sirupa od rogača,
- (6) bilo koje druge dozvoljene prirodne ugljenohidratne materije koja služi za zaslađivanje;

10) *kupažiranje* je postupak spajanja dva ili više jakih alkoholnih pića iste kategorije koja se odlikuju manjim razlikama koje su nastale zbog načina pripreme, odnosno uređaja za destilaciju, odnosno perioda sazrevanja ili starenja, odnosno geografskog područja proizvodnje, pri čemu jako alkoholno piće proizvedeno na ovaj način pripada istoj kategoriji jakih alkoholnih pića kao i ona od kojih je proizvedeno;

11) *mesto proizvodnje* je mesto ili region gde se odvija faza proizvodnje proizvoda koja jakom alkoholnom piću daje karakteristična svojstva i osobine;

12) *mešanje* je kombinovanje dva ili više različitih jakih alkoholnih pića da bi se napravilo novo jako alkoholno piće;

13) *opis* su izrazi koji se koriste prilikom deklarisanja, predstavljanja i pakovanja, na dokumentima koji prate jako alkoholno piće u transportu, trgovačkoj dokumentaciji (naročito u računima i otpremnicama) i pri njegovom reklamiranju;

14) *originalno pakovanje* je pojedinačno punjenje i zatvaranje u ambalažu i deklarisanje proizvoda na propisan način, koje se nakon otvaranja ne može vratiti u prvobitno stanje;

15) *pakovanje* je zaštitni omotač (papir, sve vrste obloga, karton, sanduk i slično) koji se koristi za jednu ili više posuda prilikom transporta i prodaje;

16) *predstavljanje* označava izraze, slike, crteže i slično koji se koriste na deklaraciji, pakovanju, posudi, boci i zatvaraču, uključujući reklamiranje i promociju prodaje;

17) *prodajni naziv* je naziv pod kojim se jako alkoholno piće stavlja u promet;

18) *proizvođač* je pravno lice i preduzetnik koji se bavi proizvodnjom jakih alkoholnih pića i koji je upisan u Registar proizvođača jakih alkoholnih pića;

19) Registar proizvođača jakih alkoholnih pića je baza podataka o proizvođačima jakih alkoholnih pića i njihovim proizvodima;

20) *sadržaj isparljivih supstanci* je količina isparljivih supstanci, osim etil alkohola i metil alkohola, sadržanih u jakom alkoholnom piću koje je proizvedeno isključivo destilacijom, a koje su rezultat isključivo destilacije ili redestilacije upotrebene sirovine;

21) *sazrevanje ili starenje* je proces koji se odvija u odgovarajućim sudovima, tokom kojeg dolazi do određenih prirodnih reakcija, koje jakom alkoholnom piću daju organoleptičke osobine koje ranije nije imalo;

22) *složenica* je kombinacija izraza navedenog u nazivu kategorije jakih alkoholnih pića ili geografske oznake jakog alkoholnog pića, od kojih potiče sav alkohol u jakom alkoholnom piću i naziva jednog ili više prehrambenih proizvoda, osim prehrambenih proizvoda koji su korišćeni u proizvodnji tog jakog alkoholnog pića, odnosno prideva izvedenih iz tih naziva i/ili izraza liker.

II. PROIZVODNJA JAKIH ALKOHOLNIH PIĆA

Način proizvodnje

Član 4.

Jaka alkoholna pića proizvode se:

- 1) direktno na jedan od sledećih načina:
 - (1) destilacijom prirodno fermentisanih proizvoda sa aromama ili bez njih,
 - (2) maceracijom ili sličnom obradom biljnog materijala u etil alkoholu, destilatu poljoprivrednog porekla i/ili jakom alkoholnom piću,
 - (3) dodavanjem aroma, šećera ili drugih zaslađivača, drugih poljoprivrednih proizvoda i/ili poljoprivrednih prehrambenih proizvoda u etanol, destilat poljoprivrednog porekla i/ili jako alkoholno piće, ili
- 2) mešanjem jakog alkoholnog pića s jednim ili više:
 - (1) jakih alkoholnih pića i/ili,
 - (2) etil alkohola ili destilata poljoprivrednog porekla i/ili,
 - (3) alkoholnih pića i/ili,
 - (4) pića.

Poreklo alkohola

Član 5.

Etil alkohol koji se koristi u proizvodnji jakih alkoholnih pića i svih njihovih sastojaka mora da bude isključivo poljoprivrednog porekla.

Etil alkohol koji se koristi za razblaživanje ili rastvaranje boja, aroma i drugih dozvoljenih aditiva koji se koriste u proizvodnji jakih alkoholnih pića mora da bude isključivo poljoprivrednog porekla.

Jako alkoholno piće ne sme da sadrži alkohol sintetičkog porekla niti drugi alkohol koji nije poljoprivrednog porekla.

Kategorije jakih alkoholnih pića

Član 6.

Jaka alkoholna pića proizvedena u skladu sa ovim zakonom razvrstavaju se u kategorije date u Prilogu – Kategorije jakih alkoholnih pića, koji je odštampan uz ovaj zakon i čini njegov sastavni deo.

Jaka alkoholna pića koja su proizvedena u skladu sa ovim zakonom, a ne mogu da se razvrstaju u kategorije, proizvode se od sirovina poljoprivrednog porekla i/ili prehrambenih proizvoda namenjenih za ljudsku ishranu, može da im se dodaje alkohol, arome i boje i mogu da se zaslađuju.

Proizvodnja određenih kategorija

Član 7.

Jaka alkoholna pića koja su u skladu sa ovim zakonom razvrstana u kategorije od 1-14. proizvode se alkoholnom fermentacijom i destilacijom isključivo od sirovina navedenih za određenu kategoriju jakog alkoholnog pića, bez dodavanja razblaženog ili nerazblaženog alkohola i bez dodavanja aroma.

Jakim alkoholnim pićima iz stava 1. ovog člana kao sredstvo za podešavanje boje može da se doda samo karamel i mogu da se zaslađuju samo da bi se upotpunio konačan ukus.

Jaka alkoholna pića koja su u skladu sa ovim zakonom razvrstana u kategorije od 15-47. proizvode se od sirovina poljoprivrednog porekla.

Jakim alkoholnim pićima iz stava 3. ovog člana mogu da se dodaju boje, alkohol, aromatične supstance i aromatični preparati i mogu da se zaslađuju.

Registar proizvođača

Član 8.

Proizvodnjom jakih alkoholnih pića može da se bavi pravno lice i preduzetnik registrovan u Registru privrednih subjekata, odnosno drugi odgovarajući registar u skladu sa posebnim propisom i upisan u Registar proizvođača jakih alkoholnih pića (u daljem tekstu: Registar proizvođača) koji vodi ministarstvo nadležno za poslove poljoprivrede (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Upis u Registar proizvođača vrši se na osnovu pisanog zahteva pravnog lica i preduzetnika iz stava 1. ovog člana uz koji se dostavlja izvod iz Registra privrednih subjekata, odnosno drugog odgovarajućeg registra u skladu sa posebnim propisom.

Na osnovu zahteva i izvoda iz stava 2. ovog člana, ministar nadležan za poslove poljoprivrede (u daljem tekstu: ministar) donosi rešenje o upisu u Registar proizvođača.

Rešenje ministra iz stava 3. ovog člana je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Ministar propisuje obrazac zahteva za upis u Registar proizvođača.

Sadržina Registra proizvođača

Član 9.

Registar proizvođača naročito sadrži:

1) podatke o proizvođaču (naziv, sedište, adresa i dr);

2) podatke o proizvodnji, prometu i zalihama po godinama;

3) podatke o dobavljaču destilata poljoprivrednog porekla (za pravna lica i preduzetnike: naziv, sedište, adresa i dr, odnosno za fizička lica: ime, prezime, adresa i broj registrovanog poljoprivrednog gazdinstva).

Podaci iz Registra proizvođača, osim podataka iz stava 1. tač. 2) i 3) ovog člana, su javni i čuvaju se trajno.

Na podatke sadržane u Registru proizvođača primenjuju se propisi o zaštiti podataka o ličnosti i propisi o zaštiti poslovne tajne.

Registar proizvođača vodi se u elektronskoj formi i može se povezivati sa drugim bazama i registrima Ministarstva.

Proizvođač je dužan da svaku promenu podataka iz stava 1. tač. 1) i 3) ovog člana prijavi Ministarstvu u roku od 30 dana od dana nastale promene.

Proizvođač je dužan da do 1. marta tekuće godine dostavi Ministarstvu godišnji izveštaj za prethodnu kalendarsku godinu o promeni podataka o proizvodnji, prometu i zalihama iz stava 1. tačka 2) ovog člana.

Ministar bliže propisuje sadržinu i način vođenja Registra proizvođača, kao i obrazac godišnjeg izveštaja o proizvodnji, prometu i zalihama.

Brisanje iz Registra proizvođača

Član 10.

Proizvođač se briše iz Registra proizvođača ako:

- 1) donese odluku o prestanku obavljanja delatnosti;
- 2) je pravnosnažnom odlukom suda izrečena zabrana obavljanja delatnosti;
- 3) prestane da ispunjava uslove propisane ovim zakonom.

Ministar donosi rešenje o brisanju iz Registra proizvođača.

Rešenje ministra iz stava 2. ovog člana je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Podrumarska evidencija

Član 11.

Proizvođač je dužan da vodi podrumarsku evidenciju koja naročito sadrži podatke o vrsti, količini i jačini upotrebljene sirovine u svim fazama proizvodnje, količini i kvalitetu proizvedenog i prodatog jakog alkoholnog pića i prodajnom nazivu jakog alkoholnog pića, kao i da čuva dokumentaciju kojom se potvrđuju određeni podaci.

Proizvođač je dužan da podrumarsku evidenciju i dokumentaciju iz stava 1. ovog člana čuva za svako proizvedeno jako alkoholno piće najmanje tri godine, računajući od dana u godini u kojoj je prodata poslednja količina određenog jakog alkoholnog pića.

Podrumarska evidencija vodi se u pisanoj ili u elektronskoj formi.

Ministar bliže propisuje sadržinu i način vođenja podrumarske evidencije.

Obeležavanje sudova

Član 12.

Proizvođač je dužan da obeleži svaki sud u kome se nalazi destilat poljoprivrednog porekla i jako alkoholno piće u rinfuznom stanju prema vrsti i nameni (za proizvodnju, starenje, čuvanje i dr) i da na njemu naznači količinu i sadržaj alkohola u % vol.

Sazrevanje ili starenje

Član 13.

Sazrevanje ili starenje jakog alkoholnog pića odvija se u odgovarajućim sudovima u postupku tokom koga dolazi do određenih prirodnih reakcija, koje jakom alkoholnom piću daju organoleptičke osobine koje ranije nije imalo.

Starost jakog alkoholnog pića koje je sazrevalo određuje se prema starosti najmlađeg dodatog alkoholnog sastojka.

III. GEOGRAFSKA OZNAKA

1. Opšte odredbe

Geografska oznaka jakog alkoholnog pića

Član 14.

Geografska oznaka jakog alkoholnog pića (u daljem tekstu: geografska oznaka) je oznaka koja identifikuje jako alkoholno piće poreklom sa teritorije Republike Srbije, regiona ili lokaliteta sa te teritorije, pri čemu se određeni kvalitet, ugled ili druge karakteristike jakog alkoholnog pića u suštini mogu pripisati njegovom geografskom poreklu.

Geografska oznaka koja je registrovana odnosno priznata i upisana ili evidentirana kao pravo intelektualne svojine u posebnom postupku, u skladu sa propisom određene države ne može postati generički naziv.

Naziv jakog alkoholnog pića koji je postao generički ne može se registrovati kao geografska oznaka.

Naziv jakog alkoholnog pića koji je postao generički predstavlja naziv koji je, i pored povezanosti sa mestom ili regijom u kojoj je jako alkoholno piće prvobitno proizvedeno ili stavljeno u promet, postao uobičajen naziv za jako alkoholno piće.

Jako alkoholno piće sa registrovanom geografskom oznakom mora u svemu da bude u skladu sa tehničkom dokumentacijom koja je podneta pri registraciji geografske oznake.

Homonimna (istoimena) geografska oznaka

Član 15.

Homonimna geografska oznaka koja ispunjava propisane uslove može da se registruje, ali tom prilikom mora da se vodi računa posebno o lokalnoj i tradicionalnoj upotrebi i mogućem riziku od zabune, a naročito da:

1) homonimni naziv koji dovodi u zabludu potrošača tako da veruje da jako alkoholno piće potiče sa druge teritorije ne može da se registruje, čak i ako je taj naziv tačan u odnosu na stvarno područje, region ili mesto porekla proizvoda;

2) može da se dozvoli upotreba registrovanih homonimnih geografskih oznaka samo ako u praksi postoji jasna razlika između homonima koji je kasnije registrovan i već registrovanog naziva, pri čemu treba voditi računa o pravednom odnosu prema proizvođačima i da se potrošači ne dovode u zabludu.

Zaštita geografske oznake

Član 16.

Registrovane geografske oznake uživaju pravnu zaštitu od:

1) svake direktne ili indirektno komercijalne upotrebe za proizvode koji nisu obuhvaćeni registracijom, ako su ti proizvodi uporedivi sa jakim alkoholnim pićem registrovanim sa tom geografskom oznakom ili ako takva upotreba registrovane geografske oznake iskorišćava njen ugled;

2) svake pogrešne upotrebe, imitacije ili podsećanja, čak i kada je pravo poreklo proizvoda navedeno ili od upotrebe geografske oznake u prevodu ili upotrebe zajedno sa izrazima kao što su „nalik”, „poput”, „kao”, „tipa”, „u stilu”, „proizvedeno”, „aroma”, ili sličnim pojmovima;

3) upotrebe lažnih, obmanjujućih ili podataka koji dovode u zabludu potrošača u pogledu izvornosti, porekla, prirode ili bitnih osobina pri opisu, predstavljanju ili deklarisanju proizvoda, čime se stiče pogrešan utisak o njegovom poreklu;

4) bilo kojih drugih postupaka kojima se potrošač dovodi u zabludu o pravom poreklu proizvoda.

Odnos između žiga i geografske oznake

Član 17.

Žig koji sadrži ili se sastoji od registrovane geografske oznake ne može da se registruje ako bi se upotrebom takvog žiga narušila pravna zaštita registrovane geografske oznake na neki od načina iz člana 16. ovog zakona.

Žig koji je registrovan, ali se njime narušava pravna zaštita registrovane geografske oznake na neki od načina iz člana 16. ovog zakona, može da se oglasi ništavim u skladu sa zakonom kojim se uređuju žigovi.

Žig čijom upotrebom se narušava pravna zaštita registrovane geografske oznake na neki od načina iz člana 16. ovog zakona, a koji je registrovan na teritoriji Republike Srbije u skladu sa zakonom i u dobroj veri, pre nego što je registrovana geografska oznaka u skladu sa odredbama ovog zakona, može se i dalje upotrebljavati pod uslovom da ne postoji osnov za njegov poništaj ili opoziv, odnosno prestanak žiga u posebnim slučajevima, u skladu sa zakonom kojim se uređuju žigovi.

Geografska oznaka ne može da se registruje ako se, imajući u vidu ugled, renome i vremenski period tokom kojeg je žig korišćen, registracijom geografske oznake potrošač dovodi u zabludu o pravom identitetu proizvoda.

2. Registracija geografske oznake u Republici Srbiji

Opšta odredba

Član 18.

Geografska oznaka mora da bude registrovana da bi mogla da se upotrebljava i da bi uživala pravnu zaštitu u Republici Srbiji.

Geografska oznaka u Republici Srbiji registruje se u Registru geografskih oznaka i ovlašćenih korisnika geografske oznake jakih alkoholnih pića (u daljem tekstu: Registar geografskih oznaka).

Zahtev za registraciju geografske oznake

Član 19.

Registracija geografske oznake pokreće se na zahtev udruženja proizvođača, odnosno proizvođača koji se podnosi Ministarstvu.

Zahtev za registraciju geografske oznake (u daljem tekstu: zahtev) može da se odnosi samo na jednu geografsku oznaku i samo na jednu vrstu jakog alkoholnog pića.

Zahtev sadrži podatke o podnosiocu zahteva (naziv, sedište i matični broj), a ako zahtev podnosi udruženje proizvođača, podatke o svakom pojedinačnom članu udruženja.

Uz zahtev se podnosi:

- 1) tehnička dokumentacija iz člana 20. ovog zakona;
- 2) dokaz da je jako alkoholno piće usaglašeno sa glavnim specifikacijama tehničke dokumentacije za geografsku oznaku.

Tehnička dokumentacija

Član 20.

Tehnička dokumentacija sadrži naročito sledeće glavne specifikacije:

- 1) naziv i kategoriju jakog alkoholnog pića, uključujući geografsku oznaku;
- 2) opis jakog alkoholnog pića uključujući osnovna fizička, hemijska i/ili senzorna svojstva, kao i posebna svojstva tog proizvoda koja odgovaraju kategoriji jakog alkoholnog pića za koje se podnosi zahtev;
- 3) tačno određeno geografsko područje;
- 4) opis tehnološkog postupka proizvodnje jakog alkoholnog pića i, ako je svrsishodno, autentičnost primenjenog tehnološkog postupka;
- 5) detalje koji ukazuju na povezanost sa geografskim okruženjem ili geografskim poreklom;
- 6) svaki drugi podatak koji se odnosi na zahteve propisane posebnim propisom;
- 7) ime i adresu podnosioca zahteva;
- 8) bilo koju dopunu geografske oznake i/ili specifična pravila deklarisanja u skladu sa određenom tehničkom dokumentacijom.

Ministar bliže propisuje način i postupak za podnošenje zahteva za registraciju geografske oznake, kao i sadržinu tehničke dokumentacije.

Postupak sa zahtevom

Član 21.

Ministarstvo utvrđuje da li je zahtev potpun u roku od 30 dana od dana prijema zahteva.

Ako je zahtev nepotpun, obaveštava se podnosilac zahteva da u roku od 30 dana od dana prijema obaveštenja dostavi dokumentaciju koja nedostaje.

Ako podnosilac zahteva u roku iz stava 2. ovog člana ne dostavi dokumentaciju koja nedostaje, ministar zaključkom odbacuje zahtev.

Protiv zaključka ministra iz stava 3. ovog člana može se izjaviti žalba Vladi u roku od 15 dana od dana prijema zaključka.

Postupak po osnovanom i neosnovanom zahtevu

Član 22.

Ministarstvo utvrđuje da li je zahtev osnovan u roku od dvanaest meseci od dana prijema potpunog zahteva.

Ako je zahtev potpun, odnosno ako je u skladu sa uslovima propisanim ovim zakonom, ministarstvo glavne specifikacije tehničke dokumentacije objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Svako pravno i fizičko lice koje ima pravni interes i koje ima prebivalište ili boravište u Republici Srbiji može da uloži prigovor u roku od 30 dana od dana objavljivanja dokumentacije iz stava 2. ovog člana.

Ako u roku iz stava 3. ovog člana nije uloženi prigovor, ministar donosi rešenje o priznavanju geografske oznake.

Ako je zahtev neosnovan, odnosno ako nije u skladu sa uslovima propisanim ovim zakonom, ministar rešenjem odbija zahtev.

Protiv rešenja ministra iz st. 4. i 5. ovog člana može se izjaviti žalba Vladi u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Postupak povodom prigovora

Član 23.

Ako je podnet prigovor na zahtev, prvo se utvrđuje da li su ispunjeni formalni uslovi iz člana 22. stav 3. ovog zakona, a zatim i da li prigovor sadrži razloge zbog kojih je podnet, kao i da li su ti razlozi osnovani.

Ako prigovor ne ispunjava neki od uslova iz stava 1. ovog člana, ministar zaključkom odbacuje ili rešenjem odbija prigovor.

Postupak za registraciju geografske oznake se u slučaju iz stava 2. nastavlja tako što ministar donosi rešenje o priznavanju geografske oznake.

Protiv zaključka i rešenja ministra iz st. 2. i 3. ovog člana može se izjaviti žalba Vladi u roku od 15 dana od dana prijema zaključka odnosno rešenja.

Ako prigovor ispunjava sve uslove iz stava 1. ovog člana, on se sa svim priložima dostavlja podnosiocu zahteva koji u roku od 30 dana može da dostavi pisano izjašnjenje na prigovor.

Iz opravdanih razloga, na pisani zahtev podnosioca zahteva, rok za izjašnjenje iz stava 5. ovog člana može da se produži za 30 dana.

Ako se podnosilac zahteva u roku iz st. 5 i 6. ovog člana ne izjasni o prigovoru, ministar donosi rešenje o odbijanju zahteva.

Ako se podnosilac zahteva izjasni o prigovoru, može da se organizuje sastanak sa svim zainteresovanim stranama, radi postizanja dogovora.

Rok za postizanje dogovora iz stava 8. ovog člana ne može biti duži od 60 dana.

Po isteku roka iz stava 9. ovog člana, ministar donosi rešenje o priznavanju geografske oznake ili odbijanju zahteva uzimajući u obzir ishod dogovora, opšti interes, interes podnosioca zahteva i podnosioca prigovora.

Rešenje iz stava 10. ovog člana je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Registar geografskih oznaka

Član 24.

Po pravnosnažnosti rešenja o priznavanju geografske oznake, predmetna geografska oznaka registruje se u Registru geografskih oznaka koji vodi Ministarstvo.

Registar geografskih oznaka sadrži:

- 1) registarski broj geografske oznake;
- 2) geografsku oznaku koja je registrovana;
- 3) naziv područja ili mesta iz kojeg potiče jako alkoholno piće koje se obeležava geografskom oznakom;
- 4) kategoriju jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom;
- 5) podatke o podnosiocu zahteva, odnosno ovlašćenom korisniku geografske oznake (u daljem tekstu: ovlašćeni korisnik);
- 6) datum donošenja i broj rešenja o priznavanju geografske oznake i rešenja o priznavanju prava korišćenja registrovane geografske oznake;
- 7) datum upisa geografske oznake, odnosno ovlašćenog korisnika u Registar geografskih oznaka;
- 8) podatke o prestanku geografske oznake, odnosno o prestanku prava korišćenja registrovane geografske oznake, kao i o osnovu prestanka.

Ovlašćeni korisnik je dužan da svaku promenu podataka koji se odnose na njegov status, promenu oblika organizovanja i drugih podataka iz stava 2. tačka 5) ovog člana prijavi Ministarstvu u roku od 30 dana od dana nastale promene.

Podaci iz Registra geografskih oznaka su javni i čuvaju se trajno.

Registar geografskih oznaka se može povezivati sa drugim bazama i registrima Ministarstva.

Ministar bliže propisuje sadržinu i način vođenja Registra geografskih oznaka.

Brisanje iz Registra geografskih oznaka

Član 25.

Registrovana geografska oznaka briše se iz Registra geografskih oznaka ako nijedan ovlašćeni korisnik geografske oznake najmanje pet godina ne proizvodi jako alkoholno piće sa geografskom oznakom, ako se poništi rešenje o priznavanju geografske oznake i na osnovu sudske odluke.

Ovlašćeni korisnik briše se iz Registra geografskih oznaka:

- 1) na zahtev ovlašćenog korisnika;
- 2) prestankom, odnosno brisanjem registrovane geografske oznake;
- 3) ako ne proizvodi jako alkoholno piće sa registrovanom geografskom oznakom u neprekidnom vremenskom periodu od pet godina;
- 4) ako prestane da postoji proizvođač koji je upisan kao ovlašćeni korisnik.

Upotreba registrovane geografske oznake

Član 26.

Registrovanu geografsku oznaku mogu da upotrebljavaju:

- 1) udruženja proizvođača, odnosno proizvođači, podnosioci zahteva za registraciju geografske oznake;
- 2) drugi proizvođači, odnosno udruženja proizvođača koji jako alkoholno piće proizvode u svemu u skladu sa tehničkom dokumentacijom registrovane geografske oznake.

Proizvođači, odnosno udruženja proizvođača iz stava 1. ovog člana registrovanu geografsku oznaku mogu da upotrebljavaju samo kada se kao ovlašćeni korisnici registrovane geografske oznake upišu u Registar geografskih oznaka.

Proizvođač iz stava 1. tačka 1) ovog člana upisuje se u Registar geografskih oznaka kao ovlašćeni korisnik, na osnovu pravnosnažnog rešenja o priznavanju geografske oznake.

Proizvođač iz stava 1. tačka 2) ovog člana upisuje se u Registar geografskih oznaka kao ovlašćeni korisnik, na osnovu pravnosnažnog rešenja o priznavanju prava na upotrebu registrovane geografske oznake.

3. Postupak za priznavanje prava na upotrebu registrovane geografske oznake

Zahtev za priznavanje prava na upotrebu registrovane geografske oznake

Član 27.

Postupak za priznavanje prava na upotrebu registrovane geografske oznake pokreće se na zahtev udruženja proizvođača, odnosno proizvođača.

Zahtev iz stava 1. ovog člana podnosi se Ministarstvu i naročito sadrži:

- 1) podatke o podnosiocu zahteva (naziv pravnog lica ili preduzetnika, sedište, odnosno adresa i matični broj);
- 2) izjavu kojom se potvrđuje količina proizvedenog jakog alkoholnog pića na godišnjem ili mesečnom nivou zavisno od početka proizvodnje;

3) dokaz da je jako alkoholno piće usaglašeno sa glavnim specifikacijama tehničke dokumentacije za geografsku oznaku.

Ispitivanje zahteva za priznavanje prava na upotrebu registrovane geografske oznake

Član 28.

Ministarstvo utvrđuje da li je zahtev iz člana 27. ovog zakona potpun i osnovan.

Ako je zahtev za priznavanje prava na upotrebu registrovane geografske oznake osnovan, ministar donosi rešenje o priznavanju prava na upotrebu registrovane geografske oznake.

Ako je zahtev za priznavanje prava na upotrebu registrovane geografske oznake neosnovan, ministar rešenjem odbija zahtev.

Protiv rešenja ministra iz st. 2. i 3. ovog člana može se izjaviti žalba Vladi u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Po pravnosnažnosti rešenja o priznavanju prava na upotrebu registrovane geografske oznake, u Registar geografskih oznaka upisuju se podaci o novom ovlašćenom korisniku.

Međunarodno registrovanje geografske oznake

Član 29.

Na međunarodno registrovanje geografskih oznaka primenjuje se propis kojim se uređuju oznake geografskog porekla.

4. Kontrola proizvodnje i kvaliteta jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom

Verifikacija usaglašenosti sa specifikacijama iz tehničke dokumentacije

Član 30.

Jako alkoholno piće sa geografskom oznakom podleže obaveznoj kontroli proizvodnje i kvaliteta koju vrši Ministarstvo.

Kontrola proizvodnje i kvaliteta jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom je postupak kontrole usklađenosti proizvodnje, sirovina, kvaliteta i posebnih svojstava jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom sa glavnim specifikacijama tehničke dokumentacije za geografsku oznaku koji uključuje izdavanje dokumenta kojim se usaglašenost potvrđuje (u daljem tekstu: kontrola proizvodnje i kvaliteta).

Za obavljanje poslova kontrole proizvodnje i kvaliteta Ministarstvo može da ovlasti sertifikaciono telo, koje je registrovano u Registar privrednih subjekata u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija privrednih subjekata, odnosno drugi odgovarajući registar u skladu sa posebnim propisom i koje ima akt o akreditaciji izdat od strane nadležnog akreditacionog tela Republike Srbije za obavljanje poslova kontrole proizvodnje i kvaliteta (u daljem tekstu: ovlašćeno sertifikaciono telo).

Ministar na zahtev sertifikacionog tela rešenjem utvrđuje ispunjenost uslova iz stava 3. ovog člana i ovlašćuje ga za obavljanje poslova kontrole proizvodnje i kvaliteta na period do pet godina.

Rešenje ministra iz stava 4. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Ministarstvo objavljuje spisak ovlašćenih sertifikacionih tela na svojoj internet stranici.

Obavljanje poslova sertifikacionog tela i oduzimanje ovlašćenja

Član 31.

Ovlašćeno sertifikaciono telo dužno je da poslove kontrole proizvodnje i kvaliteta za koje je ovlašćeno obavlja u skladu sa zakonom.

Ministar rešenjem može oduzeti ovlašćenje sertifikacionom telu ako prestane da ispunjava uslove propisane ovim zakonom, odnosno ako se utvrdi da ne obavlja poslove u skladu sa zakonom, kao i na zahtev ovlašćenog sertifikacionog tela.

Rešenje ministra iz stava 2. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Zahtev za kontrolu proizvodnje i kvaliteta jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom

Član 32.

Kontrola proizvodnje i kvaliteta vrši se na osnovu zahteva koji ovlašćeni korisnik podnosi Ministarstvu, odnosno ovlašćenom sertifikacionom telu.

Rešenje/sertifikat kojim se dozvoljava stavljanje u promet

Član 33.

Ministarstvo ili ovlašćeno sertifikaciono telo po obavljenoj kontroli proizvodnje i kvaliteta sačinjava izveštaj u kome daje mišljenje da li je jako alkoholno piće proizvedeno u svemu u skladu sa glavnim specifikacijama tehničke dokumentacije za geografsku oznaku, kao i koja količina jakog alkoholnog pića iz određene proizvodne godine može da se stavi u promet sa geografskom oznakom.

Na osnovu izveštaja iz stava 1. ovog člana ministar donosi rešenje ili ovlašćeno sertifikaciono telo izdaje sertifikat kojim se dozvoljava stavljanje u promet određene količine jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom iz određene proizvodne godine.

Sertifikat se dostavlja ovlašćenom korisniku i Ministarstvu.

Sadržina i obim prava ovlašćenog korisnika

Član 34.

Ovlašćeni korisnik ima isključivo pravo da registrovanu geografsku oznaku upotrebljava na jakom alkoholnom piću na koje se registrovana geografska oznaka odnosi, kao i da takvo piće označi rečima „kontrolisana geografska oznaka”.

Ovlašćeni korisnik je dužan da registrovanu geografsku oznaku upotrebi samo za onu količinu jakog alkoholnog pića koja je određena u rešenju, odnosno sertifikatu iz člana 33. stav 2. ovog zakona.

Primena opšteg upravnog postupka

Član 35.

Na pitanja koja ovim zakonom nisu posebno uređena, a odnose se na postupak za upis u Registar proizvođača, registraciju geografske oznake, postupak za priznavanje prava na upotrebu registrovane geografske oznake i postupak kontrole proizvodnje i kvaliteta primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak.

IV. KVALITET

Kvalitet jakih alkoholnih pića

Član 36.

Jaka alkoholna pića u prometu moraju u pogledu kvaliteta i bezbednosti da ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom, odnosno posebnim propisom.

Za kvalitet i bezbednost jakih alkoholnih pića odgovoran je proizvođač, odnosno uvoznik.

Ispitivanje bezbednosti, kvaliteta, kao i senzorno ocenjivanje jakih alkoholnih pića vrše laboratorije ovlašćene u skladu sa zakonom kojim se uređuje bezbednost hrane.

Očuvanje kvaliteta

Član 37.

Jako alkoholno piće mora da se drži i pakuje radi stavljanja u promet u posudama čiji zatvarači ili folija ne sadrže olovo.

V. OPIS, PREDSTAVLJANJE I DEKLARISANJE

Opšta pravila za opis, predstavljanje i deklarisanje

Član 38.

Jaka alkoholna pića opisuju se, predstavljaju i deklarišu u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisom kojim se uređuje deklarisanje hrane.

Za deklarisanje jakog alkoholnog pića odgovoran je proizvođač, odnosno uvoznik.

Deklaracija mora biti lako uočljiva, jasna i čitka.

Podaci koji se koriste na deklaraciji moraju biti na srpskom jeziku, tako da potrošač može lako da razume svaku pojedinu informaciju.

Dozvoljeno je višejezično deklarisanje koje odgovara podacima napisanim na srpskom jeziku.

Nazivi kategorija *Whisky* ili *Whiskey*, *Brandy* ili *Weinbrand*, *Raisin brandy*, *Heferbrand*, *bierbrand* ili *eau de vie de biere*, *Topinambur*, *Geist*, *Gin*, *London gin*, *Akvavit* ili *aquavit*, *Pastis*, *Pastis de Marseille*, *Anis*, *Bitter*, *Creme de cassis*, *Guignolet*, *Punch au rhum*, *Sloe gin*, *Sambuca*, *Maraschino*, *Marrasquino* ili *Maraskino*, *Nocino*, *Advocaat* ili *avocat* ili *advokat*, *Mistra*, *Väkevä glögi* ili *Spritglögg* *Berenburg* ili *Beerenburg* ne smeju da se prevode na deklaraciji, kao ni pri opisu i predstavljanju jakog alkoholnog pića.

Prilikom opisivanja, predstavljanja i deklarisanja jakog alkoholnog pića može da se navede sirovina od koje destilat potiče, ako taj destilat potiče isključivo od navedene sirovine.

Izrazi „kupaža“, „kupažiranje“ ili „kupažirano“ mogu se koristiti pri opisu, predstavljanju ili deklarisanju jakog alkoholnog pića samo ako je to jako alkoholno piće u postupku proizvodnje kupažirano.

Na deklaraciji jakog alkoholnog pića, odnosno pri njegovom opisivanju i predstavljanju može da se navede period sazrevanja ili starenja koji se odnosi samo na najmlađi dodati alkoholni sastojak.

Opis, predstavljanje i deklarisanje jakih alkoholnih pića sa geografskom oznakom

Član 39.

Deklaracija jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom mora da sadrži broj rešenja, odnosno sertifikata kojim se dozvoljava stavljanje u promet određene količine jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom iz određene proizvodne godine.

Odredbe stava 1. ovog člana ne odnose se na jaka alkoholna pića sa geografskom oznakom koja se uvoze.

Prilikom opisivanja, predstavljanja i deklarisanja jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom, geografska oznaka se ne sme prevoditi.

Opis, predstavljanje i deklarisanje mešavina

Član 40.

Kada se jakim alkoholnom piću koje je u skladu sa odredbama ovog zakona razvrstano u kategorije od 1-14 dodaje alkohol, razblažen ili ne, tako dobijena mešavina pića mora da ima prodajni naziv „jako alkoholno piće“.

Kada je jako alkoholno piće proizvedeno na način iz člana 4. tačka 2) ovog zakona, dobijena mešavina pića mora da ima prodajni naziv „jako alkoholno piće“.

Izuzetno od stava 2. ovog člana kada je jako alkoholno piće proizvedeno na način iz člana 4. tačka 2) ovog zakona i tako dobijena mešavina pića može da se razvrsta u neku od kategorija u skladu sa ovim zakonom, ta mešavina pića ima prodajni naziv kategorije kojoj pripada.

Pri opisivanju, predstavljanju i deklarisanju jakih alkoholnih pića iz st. 1-3. ovog člana u istom vidnom polju sa prodajnim nazivom, slovima istog tipa i boje, koja su duplo manja od veličine slova kojima je ispisan prodajni naziv, navode se reči: „mešano jako alkoholno piće“, kao i spisak alkoholnih sastojaka.

Alkoholni sastojci iz stava 4. ovog člana izražavaju se procentom učešća apsolutnog alkohola sastojaka u ukupnom sadržaju apsolutnog alkohola mešavine po opadajućem redosledu.

Složenice

Član 41.

Izraz „jako alkoholno piće“ ne sme biti deo složenice kojom se opisuje jako alkoholno piće.

Složenica kojom se opisuje jako alkoholno piće ne sme biti kombinacija izraza „liker” i naziva kategorija od 33. do 41.

Složenica ne sme da zameni prodajni naziv jakog alkoholnog pića.

Složenica kojom se opisuje jako alkoholno piće ispisuje se jednakim slovima istog tipa, veličine i boje i ne sme se prekidati tekstualnim ili slikovnim elementima koji nisu njen sastavni deo i ne sme biti ispisana slovima većim od prodajnog naziva.

Prodajni naziv jakih alkoholnih pića

Član 42.

Jako alkoholno piće koje je razvrstano u kategorije u skladu sa ovim zakonom u prometu mora da ima prodajni naziv koji odgovara njegovoj kategoriji.

Jako alkoholno piće proizvedeno u skladu sa odredbama ovog zakona koje ne može da se razvrsta u kategorije u skladu sa ovim zakonom u prometu mora da ima prodajni naziv „jako alkoholno piće”.

Kada jako alkoholno piće može da se razvrsta u jednu ili više kategorija u skladu sa ovim zakonom može da ima prodajni naziv bilo koje od tih kategorija.

Prodajni nazivi jakih alkoholnih pića iz stava 1. ovog člana i registrovane geografske oznake ne mogu da se koriste u opisu, predstavljanju ili deklarisanju bilo kog drugog jakog alkoholnog pića.

Prodajni naziv jakih alkoholnih pića iz st. 1. i 2. ovog člana može da se dopuni ili zameni registrovanom geografskom oznakom, pod uslovom da to ne dovodi potrošača u zabludu.

Alkoholno piće koje nije razvrstano u kategorije u skladu sa ovim zakonom, ne može se opisivati, predstavljati ili deklarirati asocirajućim rečima ili frazama kao što su: „kao”, „a la”, „nalik”, „poput”, „tipa”, „postupak”, „napravljen”, „ukus”, „sličan” ili drugim sličnim izrazima dodatim uz bilo koji prodajni naziv i/ili geografsku oznaku.

Prodajni naziv jakog alkoholnog pića ne sme se zameniti žigom, robnom markom ili popularnim imenom.

VI. PROMET

Uslovi za stavljanje u promet

Član 43.

Jaka alkoholna pića koja ispunjavaju uslove u pogledu bezbednosti i kvaliteta u skladu sa zakonom i koja su u originalnom pakovanju mogu da se stave u promet za neposrednu ljudsku potrošnju.

Promet jakih alkoholnih pića i destilata poljoprivrednog porekla u rinfuznom stanju je dozvoljen samo za dalju doradu i preradu.

Ne smatra se prometom transport jakih alkoholnih pića i destilata poljoprivrednog porekla bez promene vlasnika, odnosno transport za sopstvene potrebe proizvođača.

Uvoz i izvoz jakog alkoholnog pića

Član 44.

Jako alkoholno piće koje se u Republiku Srbiju uvozi radi dalje proizvodnje, odnosno prodaje mora u pogledu bezbednosti, kvaliteta i deklarisanja da ispunjava

uslove propisane zakonom i mora da ga prati odgovarajući dokument države izvoznice o kvalitetu.

Jako alkoholno piće koje je namenjeno izvozu mora da ispunjava uslove kvaliteta propisane zakonom.

Izuzetno od stava 2. ovog člana jako alkoholno piće može da se izvozi iako ne ispunjava sve uslove kvaliteta propisane zakonom, ako propis zemlje uvoznice zahteva drugačiji kvalitet, a na osnovu ugovorenog i definisanog kvaliteta sa kupcem.

Zabrane

Član 45.

Zabranjeno je izlaganje i prodaja jakog alkoholnog pića u rinfuznom stanju na sajmu, pijaci, ugostiteljskom i prodajnom objektu i dr.

Originalno pakovanje jakog alkoholnog pića drugog proizvođača ne može se otvarati i piće puniti u drugu ambalažu, odnosno drugo originalno pakovanje i takvo jako alkoholno piće ne može se naknadno deklarirati, odnosno ne može se koristiti deklaracija drugog proizvođača.

VII. TROŠKOVI

Član 46.

Troškove upravnog postupka snosi podnosilac zahteva, i to za:

- 1) izdavanje rešenja o upisu u Registar proizvođača;
- 2) izdavanje rešenja o priznavanju geografske oznake;
- 3) izdavanje rešenja o priznavanju prava korišćenja registrovane geografske oznake;
- 4) izdavanje rešenja o stavljanju u promet jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom.

Sredstva iz stava 1. ovog člana uplaćuju se na odgovarajući račun za uplatu javnih prihoda budžeta Republike Srbije.

Visina troškova iz stava 1. ovog člana utvrđuje se u skladu sa propisima kojima se uređuju republičke administrativne takse.

Troškove kontrole proizvodnje i kvaliteta jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom i za izdavanje sertifikata snosi podnosilac zahteva.

VIII. NADZOR

Inspekcijski nadzor

Član 47.

Inspekcijski nadzor nad primenom ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona Ministarstvo vrši preko poljoprivrednog inspektora.

Prava i dužnosti poljoprivrednog inspektora

Član 48.

U vršenju poslova inspekcijskog nadzora, poljoprivredni inspektor ima pravo i dužnost da utvrđuje i proverava:

- 1) poreklo etil alkohola koji se koristi u proizvodnji jakih alkoholnih pića;
- 2) da li jako alkoholno piće sadrži alkohol sintetičkog porekla ili drugi alkohol koji nije poljoprivrednog porekla;
- 3) da li se jaka alkoholna pića koja ne mogu da se razvrstavaju u kategorije u skladu sa ovim zakonom proizvode na propisan način i od odgovarajućih sirovina;
- 4) da li se jaka alkoholna pića koja su razvrstana u kategorije od 1-14. proizvode na propisan način i isključivo od sirovina navedenih za određenu kategoriju jakog alkoholnog pića;
- 5) da li se jakom alkoholnom piću koje je razvrstano u kategorije od 1-14. dodaje alkohol;
- 6) da li se jaka alkoholna pića razvrstana u kategorije od 15-47. proizvode na propisan način i od odgovarajućih sirovina;
- 7) da li je proizvođač prijavio svaku promenu podataka koji se vode u Registru proizvođača u propisanom roku;
- 8) da li je proizvođač dostavio izveštaj o promeni podataka o proizvodnji, prometu i zalihama za prethodnu kalendarsku godinu u propisanom roku;
- 9) da li proizvođač vodi podrumarsku evidenciju i da li tu evidenciju i prateću dokumentaciju čuva, u skladu sa ovim zakonom;
- 10) da li proizvođač podrumarsku evidenciju i prateću dokumentaciju čuva u propisanom roku;
- 11) da li je proizvođač obeležio svaki sud u kome se nalazi destilat poljoprivrednog porekla i jako alkoholno piće u rinfuznom stanju u skladu sa ovim zakonom i da li je na njemu naznačio količinu i sadržaj alkohola;
- 12) da li je jako alkoholno piće sa registrovanom geografskom oznakom u skladu sa tehničkom dokumentacijom koja je podneta pri registraciji geografske oznake;
- 13) da li je registrovana geografska oznaka zaštićena od svih zloupotreba, kao i način upotrebe registrovanog žiga, odnosno da li se upotrebom registrovanog žiga narušava pravna zaštita registrovane geografske oznake na neki od načina iz člana 16. ovog zakona;
- 14) da li je geografska oznaka registrovana, odnosno registrovana u Registru geografskih oznaka, odnosno da li može da se upotrebljava i uživa pravnu zaštitu u Republici Srbiji;
- 15) da li je ovlašćeni korisnik Ministarstvu prijavio svaku promenu podataka koji se odnose na njegov status i drugih podataka;
- 16) da li je proizvođač jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom upisan u Registar geografskih oznaka kao ovlašćeni korisnik;
- 17) da li ovlašćeno sertifikaciono telo ispunjava propisane uslove za obavljanje poslova kontrole proizvodnje i kvaliteta jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom;
- 18) da li ovlašćeno sertifikaciono telo vrši kontrolu proizvodnje i kvaliteta u skladu sa ovim zakonom;
- 19) da li je sertifikat o stavljanju u promet jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom izdat u skladu sa izvršenom kontrolom proizvodnje i kvaliteta, odnosno koja količina jakog alkoholnog pića iz određene proizvodne godine može da se stavi u promet sa geografskom oznakom;

20) da li isključivo ovlašćeni korisnik upotrebljava registrovanu geografsku oznaku na jakom alkoholnom piću na koje se registrovana geografska oznaka odnosi i da li takvo piće označava rečima „kontrolisana geografska oznaka”;

21) da li ovlašćeni korisnik upotrebljava registrovanu oznaku samo na onu količinu jakog alkoholnog pića koja je određena u rešenju, odnosno sertifikatu iz člana 33. stav 2. ovog zakona;

22) da li jaka alkoholna pića u prometu ispunjavaju uslove u pogledu kvaliteta;

23) da li ispitivanje bezbednosti i kvaliteta, kao i senzorno ocenjivanje jakih alkoholnih pića vrše laboratorije ovlašćene u skladu sa zakonom kojim se uređuje bezbednost hrane;

24) da li se jako alkoholno piće drži i pakuje radi stavljanja u promet u posudama čiji zatvarači ili folija ne sadrže olovo;

25) da li se jako alkoholno piće deklarise, opisuje i predstavlja u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisom kojim se uređuje deklarisanje hrane;

26) da li je jako alkoholno piće pri čijem se opisu, predstavljanju ili deklarisanju koristi izraz „kupaža”, „kupažiranje” ili „kupažirano” u postupku proizvodnje kupažirano;

27) da li je period sazrevanja ili starenja jakog alkoholnog pića pri opisu, predstavljanju ili deklarisanju naveden u skladu sa ovim zakonom;

28) da li deklaracija jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom ne sadrži broj rešenja, odnosno sertifikata kojim se dozvoljava stavljanje u promet određene količine jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom iz određene proizvodne godine;

29) da li se geografska oznaka prevodi prilikom opisivanja, predstavljanja i deklarisanja;

30) da li se opisivanje, predstavljanje i deklarisanje mešovina vrši u skladu sa ovim zakonom;

31) način korišćenja složenica prilikom opisivanja jakih alkoholnih pića;

32) da li jaka alkoholna pića imaju prodajni naziv u skladu sa ovim zakonom;

33) da li jaka alkoholna pića ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom za stavljanje u promet za neposrednu ljudsku potrošnju, odnosno da li ispunjavaju uslove u pogledu bezbednosti i kvaliteta i da li su u originalnom pakovanju;

34) promet jakih alkoholnih pića i destilata poljoprivrednog porekla u rinfuznom stanju;

35) da li jako alkoholno piće koje se u Republiku Srbiju uvozi radi dalje proizvodnje, odnosno prodaje u pogledu kvaliteta i deklarisanja ispunjava uslove propisane zakonom, odnosno da li to jako alkoholno piće prati odgovarajući dokument o kvalitetu države izvoznice;

36) da li jako alkoholno piće namenjeno izvozu ispunjava uslove kvaliteta propisane zakonom;

37) da li se na sajmu, pijaci, ugostiteljskom i prodajnom objektu izlažu i prodaju jaka alkoholna pića u rinfuznom stanju;

38) da li se originalno pakovanje jakog alkoholnog pića drugog proizvođača otvara i piće puni u drugu ambalažu, odnosno drugo originalno pakovanje i takvo

jako alkoholno piće naknadno deklariše, odnosno koristi deklaracija drugog proizvođača;

39) izvršavanje mera po ovom zakonu.

Pravna lica, preduzetnici i fizička lica nad kojima se vrši inspekcijski nadzor dužna su da poljoprivrednom inspektorom omoguće da uzima uzorke destilata poljoprivrednog porekla i jakih alkoholnih pića bez naknade radi ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta.

Mere koje nalaže inspektor

Član 49.

U vršenju poslova iz člana 48. stav 1. ovog zakona poljoprivredni inspektor je ovlašćen i dužan da:

1) zabrani proizvodnju jakog alkoholnog pića u čijoj proizvodnji se koristi etil alkohol koji nije poljoprivrednog porekla ili jakog alkoholnog pića koje sadrži alkohol sintetičkog porekla ili drugi alkohol koji nije poljoprivrednog porekla;

2) zabrani proizvodnju jakog alkoholnog pića koje se ne proizvodi na propisan način i/ili od odgovarajućih sirovina;

3) zabrani proizvodnju jakog alkoholnog pića licu koje ne ispunjava uslove za proizvodnju jakih alkoholnih pića;

4) naredi ograničenje ili zabranu prometa do otklanjanja nedostataka jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom koja nije registrovana;

5) naredi ograničenje ili zabranu prometa jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom ako njegov proizvođač nije upisan u Registar geografskih oznaka kao ovlašćeni korisnik;

6) naredi ograničenje ili zabranu prometa do otklanjanja nedostataka jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom koja prelazi količinu koja je dozvoljena rešenjem, odnosno sertifikatom o stavljanju u promet jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom;

7) naredi zabranu prometa jakog alkoholnog pića koje ne ispunjava uslove u pogledu kvaliteta propisane ovim zakonom;

8) naredi uništavanje jakog alkoholnog pića koje nije bezbedno;

9) naredi ograničenje ili zabranu prometa do otklanjanja nedostataka jakog alkoholnog pića i jakog alkoholnog pića sa registrovanom geografskom oznakom koje nije deklarirano, opisano i predstavljeno u skladu sa ovim zakonom i drugim posebnim propisima;

10) naredi ograničenje ili zabranu prometa do otklanjanja nepravilnosti mešavina koje nisu opisane, predstavljene ili deklarirane u skladu sa ovim zakonom;

11) naredi otklanjanje nepravilnosti u korišćenju složenica prilikom opisivanja jakih alkoholnih pića;

12) naredi otklanjanje nepravilnosti u korišćenju prodajnog naziva jakog alkoholnog pića;

13) naredi uništavanje jakog alkoholnog pića i destilata poljoprivrednog porekla u rinfuznom stanju koji se stavlja u promet, a nije namenjen za dalju doradu i preradu;

14) naredi ograničenje ili zabranu prometa/uništavanje jakog alkoholnog pića i destilata poljoprivrednog porekla koji se izlaže i prodaje u rinfuznom stanju na sajmu, pijaci, ugostiteljskom i prodajnom objektu i dr;

15) obavesti drugi organ ako postoje razlozi za preduzimanje mera za koje je taj organ nadležan;

16) podnese zahtev za pokretanje prekršajnog postupka, prijavu za privredni prestup i krivičnu prijavu zbog povrede odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu njega;

17) naredi druge mere i preduzme druge radnje, u skladu sa ovim zakonom.

Mere iz stava 1. tač. 1)-14) ovog člana nalažu se rešenjem poljoprivrednog inspektora.

Troškovi nastali sprovođenjem mera padaju na teret proizvođača, odnosno uvoznika.

Žalba na rešenje inspektora

Član 50.

Na rešenje poljoprivrednog inspektora može se izjaviti žalba ministru u roku od osam dana od dana dostavljanja rešenja.

Žalba ne odlaže izvršenje rešenja.

Privredni prestupi

Član 51.

Novčanom kaznom od 300.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice ako:

1) koristi etanol koji nije poljoprivrednog porekla, odnosno alkohol sintetičkog porekla u proizvodnji jakih alkoholnih pića (član 5);

2) ne proizvodi jaka alkoholna pića na propisan način i od odgovarajućih sirovina (član 6. stav 2. i član 7);

3) proizvodi jaka alkoholna pića, a nije upisano u Registar proizvođača (član 8);

4) jako alkoholno piće sa geografskom oznakom koje proizvodi ili stavlja u promet nije u svemu u skladu sa tehničkom dokumentacijom koja je podneta pri registraciji geografske oznake (član 14. stav 5);

5) registrovanu geografsku oznaku upotrebljava za proizvode koji nisu obuhvaćeni registracijom, odnosno ako upotrebom registrovane geografske oznake iskorišćava njen ugled, ako pogrešno upotrebljava, imitira ili na drugi način zloupotrebljava registrovanu geografsku oznaku, odnosno preduzima bilo koji drugi postupak kojim potrošača dovodi u zabludu o pravom poreklu proizvoda (član 16);

6) upotrebom registrovanog žiga narušava pravnu zaštitu registrovane geografske oznake na neki od načina iz člana 16. ovog zakona, a postoje razlozi za poništaj ili opoziv odnosno prestanak žiga u posebnim slučajevima, u skladu sa zakonom kojim se uređuju žigovi (član 17. stav 3);

7) upotrebljava geografsku oznaku koja nije registrovana, odnosno koja nije registrovana u Registru geografskih oznaka (član 18);

8) upotrebljava geografsku oznaku, a nije upisan u Registar geografskih oznaka kao ovlašćeni korisnik (član 26);

9) izda sertifikat kojim se dozvoljava stavljanje u promet određene količine jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom iz određene proizvodne godine koji nije u skladu sa izveštajem o izvršenoj kontroli proizvodnje i kvaliteta ili izda takav sertifikat, ako izveštaj o izvršenoj kontroli proizvodnje i kvaliteta nije pozitivan (član 33. st. 1. i 2);

10) kao ovlašćeni korisnik upotrebljava registrovanu geografsku oznaku na jakom alkoholnom piću na koje se geografska oznaka ne odnosi ili rečima „kontrolisana geografska oznaka” označava jako alkoholno piće za koje geografska oznaka nije registrovana, odnosno ako proizvođač upotrebljava na navedeni način registrovanu geografsku oznaku a nije ovlašćeni korisnik te registrovane geografske oznake (član 34. stav 1);

11) kao ovlašćeni korisnik upotrebljava registrovanu geografsku oznaku na većim količinama jakog alkoholnog pića od količina određenih u rešenju, odnosno sertifikatu kojim se dozvoljava stavljanje u promet određene količine jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom iz određene proizvodne godine (član 34. stav 2);

12) opisuje, predstavlja i deklariše jaka alkoholna pića na način koji nije u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisom kojim se uređuje bezbednost hrane (član 38. stav 1);

13) na deklaraciji, odnosno pri opisivanju i predstavljanju jakog alkoholnog pića navede da je jako alkoholno piće sazrevalo ili da je sazrevalo duže od stvarnog perioda sazrevanja (član 38. stav 9);

14) opisuje, predstavlja i deklariše mešavine suprotno članu 40. ovog zakona;

15) upotrebljava složenice prilikom opisivanja jakog alkoholnog pića suprotno odredbama člana 41. ovog zakona;

16) stavi u promet jako alkoholno piće čiji prodajni naziv nije u skladu sa članom 42. ovog zakona;

17) stavi u promet za neposrednu ljudsku potrošnju jako alkoholno piće koje ne ispunjava uslove u pogledu bezbednosti i kvaliteta i koje nije u originalnom pakovanju (član 43. stav 1);

18) stavi u promet jako alkoholno piće i destilat poljoprivrednog porekla u rinfuznom stanju, osim u slučaju kada su namenjeni za dalju doradu i preradu (član 43. stav 2);

19) uveze radi dalje proizvodnje, odnosno prodaje jako alkoholno piće koje u pogledu bezbednosti, kvaliteta i deklarisanja ne ispunjava uslove propisane zakonom i koje ne prati odgovarajući dokument o kvalitetu države izvoznice (član 44. stav 1);

20) izloži i prodaje jako alkoholno piće u rinfuznom stanju na sajmu, pijaci, ugostiteljskom i prodajnom objektu i dr. (član 45. stav 1);

21) vrši prepakivanje originalnog pakovanja jakog alkoholnog pića i naknadno deklarisanje, odnosno koristi deklaraciju drugog proizvođača (član 45. stav 2);

22) poljoprivrednom inspektoru ne dozvoli uzimanje uzoraka (član 48. stav 2).

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 50.000 do 200.000 dinara i odgovorno lice u pravnom licu.

Prekršaji pravnog lica

Član 52.

Novčanom kaznom od 100.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) svaku promenu podataka o proizvođaču i o licu od koga je destilat poljoprivrednog porekla nabavljen ne prijavi Ministarstvu u roku od 30 dana od dana nastale promene (član 9. stav 5);

2) ne dostavi Ministarstvu godišnji izveštaj za prethodnu kalendarsku godinu o promeni podataka o proizvodnji, prometu i zalihama (član 9. stav 6);

3) ne vodi podrumarsku evidenciju, odnosno ne čuva dokumentaciju kojom se potvrđuju određeni podaci u skladu sa ovim zakonom (član 11. stav 1);

4) ne čuva podrumarsku evidenciju i dokumentaciju kojom se potvrđuju određeni podaci za svako proizvedeno jako alkoholno piće u propisanom roku (član 11. stav 2);

5) ne obeleži sudove u kojima se nalazi destilat poljoprivrednog porekla i jako alkoholno piće u rinfuznom stanju na propisan način (član 12);

6) jako alkoholno piće drži i pakuje radi stavljanja u promet u posudama čiji zatvarači ili folija sadrže olovo (član 37);

7) na deklaraciju jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom ne stavi broj rešenja, odnosno sertifikata kojim se dozvoljava stavljanje u promet određene količine jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom iz određene proizvodne godine (član 39. stav 1);

8) prevede geografsku oznaku prilikom opisivanja, predstavljanja i deklarisanja jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom (član 39. stav 3).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 20.000 do 150.000 dinara i odgovorno lice u pravnom licu.

Prekršaji preduzetnika

Član 53.

Novčanom kaznom od 150.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik, ako učini radnje iz člana 51. stav 1. ovog zakona.

Novčanom kaznom od 50.000 do 200.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik, ako učini radnje iz člana 52. stav 1. ovog zakona.

Prekršaj fizičkog lica

Član 54.

Novčanom kaznom od 20.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako izloži i prodaje jako alkoholno piće u rinfuznom stanju na sajmu, pijaci, ugostiteljskom i prodajnom objektu i dr (član 45. stav 1).

IX. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Prelazne odredbe

Član 55.

Pravno lice i preduzetnik koji se bave proizvodnjom i prometom jakih alkoholnih pića dužni su da svoje poslovanje usklade sa odredbama ovog zakona u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Pravna lica i preduzetnici upisani u Registar proizvođača rakije i drugih alkoholnih pića koji je ustanovljen u skladu sa Zakonom o rakiji i drugim alkoholnim pićima („Službeni glasnik RS”, broj 41/09) smatraju se upisanim u Registar proizvođača jakih alkoholnih pića, u skladu sa ovim zakonom.

Oznake geografskog porekla rakija i drugih alkoholnih pića koje su upisane u Registar proizvođača rakije i drugih alkoholnih pića u skladu sa Zakonom o rakiji i drugim alkoholnim pićima mogu da nastave da se upotrebljavaju najduže pet godina od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Primena propisa

Član 56.

Do donošenja propisa na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona primenjivaće se propisi doneti na osnovu Zakona o rakiji i drugim alkoholnim pićima („Službeni glasnik RS”, broj 41/09), ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Prestanak važenja propisa

Član 57.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi:

- 1) Zakon o rakiji i drugim alkoholnim pićima („Službeni glasnik RS”, broj 41/09);
- 2) Pravilnik o uslovima u pogledu objekata, prostorija, odgovarajuće opreme i uređaja koje mora da ispunjava proizvođač rakije i drugih alkoholnih pića („Službeni glasnik RS”, broj 61/11);
- 3) Pravilnik o kategorijama, kvalitetu i deklarisanju rakije i drugih alkoholnih pića („Službeni glasnik RS”, br. 74/10 i 70/11).

Stupanje na snagu

Član 58.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjuje se od 1. januara 2016. godine.

KATEGORIJE JAKIH ALKOHOLNIH PIĆA

1. Rum

Rum je:

1) jako alkoholno piće proizvedeno isključivo alkoholnom fermentacijom i destilacijom melase ili sirupa proizvedenog tokom prerade šećerne trske ili od samog soka šećerne trske i destilovano na najviše 96% vol, tako da destilat ima prepoznatljive specifične organoleptičke karakteristike ruma, ili

2) jako alkoholno piće proizvedeno isključivo alkoholnom fermentacijom i destilacijom soka šećerne trske koje ima aromu karakterističnu za rum i sadržaj isparljivih sastojaka jednak ili veći od 225 g/hl preračunato na 100% vol. alkohola i može da se stavi u promet uz izraz „poljoprivredni” koji bliže opisuje prodajni naziv „rum”.

Minimalna alkoholna jačina ruma je 37,5% vol.

Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.

Rum ne može biti aromatizovan.

Rum može da sadrži samo dodat karamel kao sredstvo za podešavanje boje.

2. *Whisky* ili *Whiskey*

Whisky ili *Whiskey* je jako alkoholno piće proizvedeno isključivo:

1) destilacijom komine proizvedene od slada žitarica sa ili bez celih zrna drugih žitarica, koja je:

(1) zašećerena dijastazom iz slada, sa ili bez drugih prirodnih enzima,

(2) fermentisana delovanjem kvasaca;

2) jednom ili više destilacija na najviše 94,8% vol, tako da destilat ima miris i ukus upotrebljenih sirovina;

3) sazrevanjem konačnog destilata najmanje tri godine u drvenim buradima čija zapremina ne prelazi 700 l.

Konačni destilat, u koji može da se doda voda i karamel (zbog boje), zadržava svoju boju, miris i ukus koji nastaju u proizvodnom postupku.

Minimalna alkoholna jačina *Whisky* ili *Whiskey* je 40% vol.

Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.

Whisky ili *Whiskey* ne može da se zaslađuje i aromatizuje.

Whisky ili *Whiskey* ne može da sadrži bilo koji dodatak, osim karamela koji se koristi za podešavanje boje.

3. Rakija od žitarica

Rakija od žitarica je jako alkoholno piće koje je proizvedeno isključivo destilacijom fermentisane komine celih zrna žitarica koje ima senzorna svojstva koja potiču od upotrebljene sirovine.

Minimalna alkoholna jačina rakije od žitarica je 35% vol, osim rakije od žitarica „*Korn*”.

Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.

Rakija od žitarica ne može biti aromatizovana.

Rakija od žitarica može da sadrži samo dodat karamel kao sredstvo za podešavanje boje.

Rakija od žitarica koja se stavlja u promet pod prodajnim nazivom „žitni brendi”, mora da bude proizvedena destilacijom na najviše 95% vol. alkohola iz fermentisane komine od celog zrna žitarica sa senzorskim svojstvima koja potiču od upotrebljenih sirovina.

4. Rakija od vina

Rakija od vina je jako alkoholno piće:

1) proizvedeno isključivo iz vinskog destilata koji je dobijen destilacijom vina ili vina pojačanog za destilaciju na sadržaj alkohola do 86% vol. ili redestilacijom vinskog destilata na sadržaj alkohola do 86% vol;

2) koje sadrži isparljive materije u količini od najmanje 125 g/hl preračunato na 100 % vol. alkohola;

3) ima najviše 200 g/hl metanola preračunato na 100 % vol. alkohola.

Minimalna alkoholna jačina rakije od vina je 37,5% vol.

Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.

Rakija od vina ne može biti aromatizovana.

Rakija od vina može da sadrži samo dodat karamel kao sredstvo za podešavanje boje.

Ako je rakija od vina prošla period sazrevanja, može se i dalje stavljeti u promet kao „rakija od vina” pod uslovom da je sazrevala najmanje godinu dana u hrastovim posudama ili najmanje šest meseci u hrastovoj buradi manjoj od 1.000 l.

5. *Brandy* ili *Weinbrand*

Brandy ili *Weinbrand* je jako alkoholno piće koje:

1) je proizvedeno od rakije od vina sa ili bez dodavanja vinskog destilata, koji je destilovan na sadržaj etanola od najviše 94,8% vol, pod uslovom da taj destilat ne prelazi više od 50% ukupnog alkohola u gotovom proizvodu;

2) je sazrevalo najmanje godinu dana u hrastovim posudama ili najmanje šest meseci u hrastovoj buradi čija je zapremina najviše 1.000 l;

3) sadrži isparljive materije u količini od najmanje 125 g/hl preračunato na 100% vol. alkohola i koje je dobijeno isključivo destilacijom i redestilacijom upotrebljenih sirovina;

4) ima najviše 200 g/hl metanola preračunato na 100 % vol. alkohola.

Minimalna alkoholna jačina *Brandy* ili *Weinbrand* je 36% vol.

Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.

Brandy ili *Weinbrand* ne može biti aromatizovan.

Brandy ili *Weinbrand* može da sadrži samo dodat karamel kao sredstvo za podešavanje boje.

6. Rakija od komine grožđa ili komovica

Rakija od komine grožđa ili komovica je jako alkoholno piće:

1) koje je proizvedeno isključivo od fermentisane komine grožđa i destilovano neposredno sa vodenom parom ili destilovano posle dodavanja vode komini;

2) kod koga komini od grožđa može da se doda najviše 25 kg vinskog taloga na 100 kg upotrebljene komine od grožđa;

3) kod koga količina alkohola dobijena iz vinskog taloga ne prelazi 35% od ukupne količine alkohola u gotovom proizvodu;

4) čija destilacija se obavlja u prisustvu komine do najviše 86% vol. alkohola;

5) redestilacija je dopuštena najviše do 86% vol. alkohola;

6) sadrži isparljive materije u količini od najmanje 140 g/hl preračunato na 100% vol. alkohola i najviše 1.000 g/hl metanola preračunato na 100% vol. alkohola.

Minimalna alkoholna jačina rakije od komine grožđa ili komovice je 37,5% vol.

Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.

Rakija od komine grožđa ili komovica ne može biti aromatizovana, osim u slučaju tradicionalnog načina proizvodnje.

Rakija od komine grožđa ili komovica može da sadrži samo dodat karamel kao sredstvo za podešavanje boje.

7. Rakija od komine voća

Rakija od komine voća je jako alkoholno piće:

1) proizvedeno isključivo fermentacijom i destilacijom voćne komine do najviše 86% vol. alkohola, sa izuzetkom komine grožđa;

2) sadrži isparljive materije u količini od najmanje 200 g/hl preračunato na 100% vol. alkohola;

3) sadrži najviše 1.500 g/hl metanola preračunato na 100% vol. alkohola;

4) kada je od komine koštičavog voća, ima maksimalni sadržaj cijanovodonične kiseline 7 g/hl preračunato na 100% vol. alkohola;

5) redestilacija je dopuštena najviše do 86% vol. alkohola.

Minimalna alkoholna jačina rakije od komine voća je 37,5% vol.

Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.

Rakija od komine voća ne može biti aromatizovana.

Rakija od komine voća može da sadrži samo dodat karamel kao sredstvo za podešavanje boje.

Prodajni naziv sastoji se od izraza „rakija od komine” i naziva voća. Ako se koristi komina nekoliko različitih vrsta voća, prodajni naziv takve rakije je „rakija od komine voća”.

8. Rakija od suvog grožđa ili *Raisin brandy*

Rakija od suvog grožđa ili *Raisin brandy* je jako alkoholno piće proizvedeno isključivo destilacijom proizvoda dobijenih alkoholnom fermentacijom ekstrakata suvog grožđa sorte „Crni korint” (*Corinth Black*) ili „Aleksandrijski muskat” (*Moscatel of the Alexandria varieties*), destilovanih na najviše 94,5% vol, tako da destilat ima miris i ukus upotrebene sirovine.

Minimalna alkoholna jačina rakije od suvog grožđa ili *Raisin brandy* je 37,5% vol.

Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.

Rakija od suvog grožđa ili *Raisin brandy* ne može biti aromatizovana.

Rakija od suvog grožđa ili *Raisin brandy* može da sadrži samo dodat karamel kao sredstvo za podešavanje boje.

9. Rakija od voća

Rakija od voća je jako alkoholno piće koje:

1) je proizvedeno isključivo alkoholnom fermentacijom i destilacijom mesnatog ploda voća ili šire od tog voća, bobica ili povrća, sa ili bez koštica;

2) je destilovano maksimalno na 86% vol. alkohola, tako da destilat ima miris i ukus upotrebene sirovine;

3) sadrži isparljive materije u količini od najmanje 200 g/hl preračunato na 100% vol. alkohola;

4) kada je od koštičavog voća, ima maksimalni sadržaj cijanovodonične kiseline 7 g/hl preračunato na 100% vol. alkohola.

Rakija od voća sadrži maksimalnu količinu metanola od 1.000 g/hl preračunato na 100% vol. alkohola.

Izuzetno od stava 2. ove tačke, maksimalna količina metanola za pojedine rakije od voća iznosi:

1) 1.200 g/hl preračunato na 100% vol. alkohola dobijenog od sledećih vrsta voća ili bobica:

- šljiva (*Prunus domestica* L.), mirabel (žuta šljiva, *Prunus domestica* L. subsp. *syriaca* (Borkh.) Janch. ex. Mansf.), quetch (plava šljiva *Prunus domestica* L.), jabuka (*Malus domestica* Borkh.), kruška (*Pyrus communis* L.) osim kruške „Vilijamovka” (*Pyrus communis* L. cv „Williams”), malina (*Rubus idaeus* L.), kupina (*Rubus fruticosus* auct. Aggr.), kajsiya (*Prunus armeniaca* L.) i breskva (*Prunus persica* (L.) Batsch);

2) 1.350 g/hl preračunato na 100% vol. alkohola dobijenog od sledećih vrsta voća ili bobica:

- kruška „Vilijamovka” (*Pyrus communis* L. cv „Williams”), crvena ribizla (*Ribes rubrum* L.), crna ribizla (*Ribes nigrum* L.), oskoruša (*Sorbus aucuparia* L.), bobice zove (*Sambucus nigra* L.), dunja (*Cydonia*

oblonga Mill.) i bobice kleke (*Juniperus communis* L. i/ili *Juniperus oxicedrus* L.).

Minimalna alkoholna jačina rakije od voća je 37,5% vol.

Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.

Rakija od voća ne može biti aromatizovana.

Prodajni naziv rakije od voća sadrži naziv „rakija” koji prati naziv voća, bobica ili povrća od kojeg je proizvedena, kao što je: rakija od trešnje ili kirsch; rakija od šljive ili šljivovica; rakija od šljive mirabele; rakija od breskve; rakija od jabuke; rakija od kruške; rakija od kajsije; rakija od smokve; rakija od agruma, rakija od grožđa ili rakija od drugih vrsta voća.

Prodajni naziv rakije od voća može da bude i izraz wasser u kombinaciji sa nazivom voća.

Prodajni naziv Williams (Vilijamovka) može se koristiti samo za rakiju proizvedenu od kruške sorte „Vilijamovka”.

Kada se dve ili više vrsta voća, bobica ili povrća zajedno destiluju, prodajni naziv takve rakije je voćna rakija ili rakija od povrća, a taj prodajni naziv može biti dopunjen nazivom korišćenog voća, bobica ili povrća po opadajućem redosledu upotrebljenih sirovina.

10. Rakija od jabukovog vina i rakija od kruškovog vina

Rakija od jabukovog vina i rakija od kruškovog vina su jaka alkoholna pića koja:

1) su proizvedena isključivo destilacijom vina od jabuke i kruške najviše do 86% vol, tako da destilat zadrži miris i ukus upotrebljenog voća;

2) sadrži najmanje 200 g/hl isparljivih materija preračunato na 100% vol. alkohola;

3) ima najviše 1.000 g/hl metanola preračunato na 100% vol. alkohola.

Minimalna alkoholna jačina rakije od jabukovog vina i rakije od kruškovog vina je 37,5% vol.

Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.

Rakija od jabukovog vina i rakija od kruškovog vina ne može biti aromatizovana.

Rakija od jabukovog vina i rakija od kruškovog vina može da sadrži samo dodat karamel kao sredstvo za podešavanje boje.

11. Rakija od meda

Rakija od meda je jako alkoholno piće koje je:

1) proizvedeno isključivo fermentacijom i destilacijom medne kaše;

2) destilovano na najviše 86% vol, tako da destilat ima senzorska svojstva koja potiču od upotrebljene sirovine.

Minimalna alkoholna jačina rakije od meda je 35% vol.

Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.

Rakija od meda ne može biti aromatizovana.

Rakija od meda može da sadrži samo dodat karamel kao sredstvo za podešavanje boje.

Rakija od meda može biti zaslađena isključivo medom.

12. *Hefebrand* ili rakija od taloga

Hefebrand ili rakija od taloga je jako alkoholno piće proizvedeno isključivo destilacijom vinskog taloga ili taloga fermentisanog voća do najviše 86% vol. alkohola.

Minimalna alkoholna jačina *hefebranda* ili rakije od taloga je 38% vol.

Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.

Hefebrand ili rakija od taloga ne može biti aromatizovana.

Hefebrand ili rakija od taloga može da sadrži samo dodat karamel kao sredstvo za podešavanje boje.

Prodajni naziv *Hefebrand* ili rakija od taloga može se dopuniti nazivom upotrebljene sirovine.

13. *Bierbrand* ili *eau de vie de biere*

Bierbrand ili *eau de vie de biere* je jako alkoholno piće dobijeno isključivo direktnom destilacijom pod normalnim pritiskom svežeg piva sa sadržajem alkohola najviše 86% vol, tako da dobijeni destilat ima senzorna svojstva koja potiču od piva.

Minimalna alkoholna jačina *bierbrand* ili *eau de vie de biere* je 38% vol.

Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.

Bierbrand ili *eau de vie de biere* ne može biti aromatizovana.

Bierbrand ili *eau de vie de biere* može da sadrži samo dodat karamel kao sredstvo za podešavanje boje.

14. *Topinambur* ili rakija od jerusalimske artičoke

Topinambur ili rakija od jerusalimske artičoke je jako alkoholno piće proizvedeno isključivo fermentacijom i destilacijom krtole jerusalimske artičoke sa sadržajem alkohola najviše 86% vol.

Minimalna alkoholna jačina *topinambura* ili rakije od jerusalimske artičoke je 38% vol.

Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.

Topinambur ili rakija od jerusalimske artičoke ne može biti aromatizovana.

Topinambur ili rakija od jerusalimske artičoke može da sadrži samo dodat karamel kao sredstvo za podešavanje boje.

15. Vodka

Vodka je jako alkoholno piće proizvedeno od etil alkohola poljoprivrednog porekla dobijenog fermentacijom uz prisustvo kvasca od krompira i/ili žitarica, odnosno drugih poljoprivrednih sirovina, destilovanih i/ili rektifikovanih tako da se senzorske karakteristike upotrebljene sirovine i sporednih proizvoda nastalih tokom fermentacije selektivno smanjuju. Po završetku navedenih postupaka može da se izvrši redestilacija i/ili obrada odgovarajućim pomoćnim sredstvima, uključujući i obradu aktivnim ugljem, kako bi se dobile specifične senzorske karakteristike.

Maksimalna količina rezidua metanola po hektolitr u etil alkohola poljoprivrednog porekla ne sme da prelazi 10 g preračunato na 100% vol. alkohola.

Minimalna alkoholna jačina vodke je 37,5% vol.

Vodka se može aromatizovati jedino dodavanjem prirodnih aromatičnih supstanci prisutnih u destilatu dobijenom od fermentisanih poljoprivrednih sirovina. Dobijeni proizvod može da sadrži i druga senzorska svojstva, osim dominantne arome.

Prilikom opisivanja, predstavljanja ili deklarisanja vodke koja je proizvedena od drugih poljoprivrednih sirovina potrebno je naznačiti „proizvedeno od” uz dodatak naziva sirovina koje su upotrebljene u proizvodnji etil alkohola poljoprivrednog porekla.

16. Jako alkoholno piće (sa navedenim imenom voća ili bobica) dobijeno maceracijom i destilacijom

Jako alkoholno piće (sa navedenim imenom voća ili bobica) dobijeno maceracijom i destilacijom:

1) je proizvedeno maceracijom delimično fermentisanog ili nefermentisanog voća ili bobica iz podtačke 2) ovog stava uz dodatak najviše 20 l etil alkohola poljoprivrednog porekla i/ili jakog alkoholnog pića i/ili destilata dobijenog od istog voća na 100 kg fermentisanog voća ili bobica, nakon čega je obavezna destilacija na najviše 86% vol. alkohola;

2) sledećih vrsta voća ili bobica: kupina (*Rubus fruticosus* auct. Aggr.), jagoda (*Fragaria* spp.), borovnica (*Vaccinium myrtillus* L.), malina (*Rubus idaeus* L.), crvena ribizla (*Ribes rubrum* L.), bela ribizla (*Ribes niveum* Lindl.), crna ribizla (*Ribes nigrum* L.), trnjina (divlja šljiva) (*Prunus spinosa* L.), jarebika (*Sorbus aucuparia* L.), oskoruša (*Sorbus domestica* L.), bobice božikovine (*Illex aquifolium* i *Illex cassine* L.), brekinja (*Sorbus torminalis* (L.) Crantz), bobice zove (*Sambucus nigra* L.), ogrozd (*Ribes uva-crispa* L. syn. *Ribes grossularia*), američka brusnica (*Vaccinium* L. subgenus *Oxycoccus*), evropska brusnica (*Vaccinium vitis-idaea* L.), visokožbunasta borovnica (*Vaccinium corymbosum* L.), pasji trn (*Hippophae rhamnoides* L.), šipak (*Rosa canina* L.), *Rubus chamaemorus* L., *Empetrum nigrum* L., arktičke kupine (*Rubus arcticus* L.), mirta (*Myrtus communis* L.), banana (*Musa* spp.), plod pasiflore (*Passiflora edulis* Sims), šljiva „ambarela” (*Spondias dulcis* Sol. ex Parkinson), šljiva „mombin” (*Spondias mombin* L.), orah (*Juglans regia* L.), lešnik (*Corylus avellana* L.), kesten (*Castanea sativa* L.), agrum (*Citrus* spp. L.), indijska smokva (*Opuntia ficus-indica*).

Minimalna alkoholna jačina jakog alkoholnog pića (sa navedenim imenom voća ili bobice) dobijenog maceracijom i destilacijom je 37,5 % vol.

Jako alkoholno piće (sa navedenim imenom voća ili bobice) dobijeno maceracijom i destilacijom ne može biti aromatizovano.

Prilikom opisivanja, deklarisanja i predstavljanja jakog alkoholnog pića (sa navedenim imenom voća ili bobice) dobijenog maceracijom i destilacijom, reči „proizvedeno maceracijom i destilacijom” moraju biti napisane slovima iste vrste, veličine i boje i u istom vidnom polju kao i reči „jako alkoholno piće (sa navedenim imenom voća ili bobice)”, a u slučaju boce moraju se nalaziti na prednjoj strani boce.

17. *Geist* (sa nazivom upotrebljenog voća ili sirovine)

Geist (sa nazivom upotrebljenog voća ili sirovine) je jako alkoholno piće dobijeno maceracijom nefermentisanog voća i bobica navedenih u tački 16. stav 1. podtačka 2) ovog priloga ili povrća, jezgrastog voća ili drugih delova bilja, kao što su trave ili ružine laticice, u etil alkoholu poljoprivrednog porekla, nakon čega se obavlja destilacija do maksimalno 86% vol.

Minimalna alkoholna jačina *Geista* (sa nazivom upotrebljenog voća ili sirovine) je 37,5 % vol.

Geist (sa nazivom upotrebljenog voća ili sirovine) se ne može aromatizovati.

18. Encijan

Encijan je jako alkoholno piće proizvedeno od destilata encijana, koji je dobijen fermentacijom korena encijana sa ili bez dodavanja etil alkohola poljoprivrednog porekla.

Minimalna alkoholna jačina encijana je 37,5 % vol.

Encijan se ne može aromatizovati.

19. Jako alkoholno piće aromatizovano klekom

Jako alkoholno piće aromatizovano klekom proizvodi se aromatizovanjem etil alkohola poljoprivrednog porekla i/ili rakije od žitarica i/ili žitnog destilata sa bobicama kleke (*Juniperus communis* L. i/ili *Juniperus oxicedrus* L.).

Minimalna alkoholna jačina jakog alkoholnog pića aromatizovanog klekom je 30 % vol.

Jako alkoholno piće aromatizovano klekom može se dodatno aromatizovati i drugim aromatičnim supstancama i/ili aromatičnim preparatima i/ili aromatičnim biljem ili delovima aromatičnog bilja, ali senzorna svojstva kleke moraju biti prepoznatljiva.

Jako alkoholno piće aromatizovano klekom može da se stavi u promet pod prodajnim nazivom *Wacholder* ili *genebra*.

20. *Gin*

Gin je jako alkoholno piće aromatizovano klekom proizvedeno aromatizovanjem organoleptički pogodnog etil alkohola poljoprivrednog porekla sa bobicama kleke (*Juniperus communis* L.).

Minimalna alkoholna jačina *gina* je 37,5 % vol.

Gin se može dodatno aromatizovati i drugim aromatičnim supstancama i/ili aromatičnim preparatima, ali senzorna svojstva kleke moraju biti dominantna.

Kada ne sadrži dodate zaslađivače iznad 0,1 g šećera po litri gotovog proizvoda, prodajni naziv *gina* može se dopuniti izrazom „*dry*” (suvi).

21. Destilovani *gin*

Destilovani *gin* je:

1) klekom aromatizovano jako alkoholno piće proizvedeno isključivo redestilacijom organoleptički pogodnog etil alkohola poljoprivrednog porekla odgovarajućeg kvaliteta sa početnim sadržajem alkohola najmanje 96% vol, u destilacionim kotlovima koji se tradicionalno koriste za *gin*, uz prisustvo bobica kleke (*Juniperus communis* L.) i drugog bilja pod uslovom da preovlađuje aroma kleke, ili

2) mešavina proizvoda destilacije iz tačke 1) ovog stava i etil alkohola poljoprivrednog porekla istog sastava, čistoće i alkoholne jačine.

Destilovani *Gin* se može aromatizovati i drugim aromatičnim supstancama i/ili aromatičnim preparatima, ali senzorna svojstva kleke moraju biti dominantna.

Minimalna alkoholna jačina destilovanog *gina* je 37,5 % vol.

Gin proizveden jednostavnim dodavanjem ekstrata ili aroma u etil alkohol poljoprivrednog porekla ne može imati prodajni naziv „destilovani *gin*”.

Kada ne sadrži dodate zaslađivače iznad 0,1 g šećera po litri gotovog proizvoda, prodajni naziv destilovanog *gina* može se dopuniti izrazom „*dry*” (suvi).

22. London *gin*

London gin je vrsta destilovanog *gina*:

1) koja se proizvodi isključivo od etil alkohola poljoprivrednog porekla sa maksimalnim sadržajem metanola 5 g/hl, preračunato na 100% vol. alkohola, koji je aromatizovan isključivo kroz redestilaciju etil alkohola poljoprivrednog porekla u tradicionalnim kotlovima uz prisustvo svih prirodnih biljnih delova;

2) kod kojeg nastali destilat ima najmanje 70% vol. alkohola;

3) kada se dodaje bilo koji drugi alkohol poljoprivrednog porekla, maksimalna količina rezidua metanola po hektolitrju ne sme da prelazi 5 g, preračunato na 100% vol. alkohola;

4) koji ne sadrži dodate zaslađivače u količini većoj od 0,1 g šećera po litri gotovog proizvoda i ne sadrži dodate boje;

5) koji ne sadrži bilo koje druge sastojke osim vode.

Minimalna alkoholna jačina *London gina* je 37,5 % vol.

Naziv *London gin* može da bude dopunjen izrazom „*dry*” (suvi).

23. Jako alkoholno piće aromatizovano kimom

Jako alkoholno piće aromatizovano kimom proizvodi se aromatizovanjem etil alkohola poljoprivrednog porekla kimom (*Carum carvi* L.).

Minimalna alkoholna jačina jakog alkoholnog pića aromatizovanog kimom je 30 % vol.

Jako alkoholno piće aromatizovano kimom može se dodatno aromatizovati i drugim aromatičnim supstancama i/ili aromatičnim preparatima, ali senzorna svojstva kima moraju biti dominantna.

24. *Akvavit* ili *aquavit*

Akvavit ili *aquavit* je jako alkoholno piće aromatizovano kimom (*Carum carvi* L.) i/ili semenom mirođije (*Anethum graveolens* L.) proizvedeno od etil alkohola poljoprivrednog porekla, koje je aromatizovano destilatom bilja ili začina.

Minimalna alkoholna jačina *Akvavit* ili *aquavit* je 37,5 % vol.

Akvavit ili *aquavit* može se dodatno aromatizovati i drugim prirodno aromatičnim supstancama i/ili aromatičnim preparatima, osim eteričnim uljima, ali senzorna svojstva kima, odnosno mirođije moraju biti dominantna.

Gorke materije ne smeju preovladavati ukusom, a sadržaj suvog ekstrakta ne sme biti veći od 1,5 g na 100 ml.

25. Jako alkoholno piće aromatizovano anisom

Jako alkoholno piće aromatizovano anisom proizvedeno je aromatizovanjem etil alkohola poljoprivrednog porekla sa prirodnim ekstraktima zvezdastog anisa (*Illicium verum* Hook f.), anisa (*Pimpinella anisum* L.), morača (*Foeniculum vulgare* Mill.) ili bilo koje druge biljke koja sadrži slične aromatske sastojke, korišćenjem jednog ili kombinacijom sledećih postupaka:

- 1) maceracijom i/ili destilacijom;
- 2) redestilacijom alkohola kojem je dodato seme ili drugi delovi zvezdastog anisa, anisa, morača ili bilo koje druge biljke koja sadrži slične aromatske sastojke;
- 3) dodavanjem prirodnih destilovanih ekstrakata biljaka sa aromom anisa.

Minimalna alkoholna jačina jakog alkoholnog pića aromatizovanog anisom je 15 % vol.

Samo prirodno aromatične supstance i aromatični preparati mogu se koristiti u proizvodnji jakih alkoholnih pića aromatizovanih anisom.

Jako alkoholno piće aromatizovano anisom može se aromatizovati drugim prirodnim biljnim ekstraktima ili aromatičnim semenom, ali senzorna svojstva anisa moraju ostati dominantna.

26. *Pastis*

Pastis je jako alkoholno piće aromatizovano anisom koje sadrži prirodne ekstrakte korena sladića (*Glycyrrhiza* spp.), što ukazuje na prisustvo boja poznatih kao „čalkoni”, kao i glicerinske kiseline čija najmanja i najveća količina mora da iznosi od 0,05 g/l do 0,5 g/l.

Minimalna alkoholna jačina *Pastisa* je 40 % vol.

Pastis se može aromatizovati prirodno aromatičnim supstancama i aromatičnim preparatima.

Pastis sadrži najviše 100 g šećera po litru, izražen kao invertni šećer, kao i anetol čija najmanja i najveća količina mora da iznosi od 1,5 g/l do 2 g/l.

27. *Pastis de Marseille*

Pastis de Marseille je *pastis* koji sadrži 2 g/l anetola.

Minimalna alkoholna jačina *Pastis de Marseille* je 45 % vol.

Pastis de Marseille se može aromatizovati i prirodno aromatičnim supstancama i aromatičnim preparatima.

28. *Anis*

Anis je jako alkoholno piće aromatizovano anisom čija karakteristična aroma potiče isključivo od anisa (*Pimpinella anisum* L.) i/ili zvezdastog anisa (*Illicium verum* Hook f.) i/ili morača (*Foeniculum vulgare* Mill.).

Minimalna alkoholna jačina *Anisa* je 35 % vol.

Anis se može aromatizovati prirodno aromatičnim supstancama i aromatičnim preparatima.

29. Destilovani *anis*

Destilovani *anis* je *anis* koji sadrži alkohol destilovan uz prisustvo anisa (*Pimpinella anisum* L.) i/ili zvezdastog anisa (*Illicium verum* Hook f.) i/ili morača (*Foeniculum vulgare* Mill.).

U slučaju geografske oznake u proizvodnji destilovanog *anisa* pored anisa i/ili zvezdastog anisa i/ili morača može se koristiti mastika i drugo aromatično semenje, biljke ili voće, pod uslovom da takav alkohol predstavlja najmanje 20% alkoholne jačine destilovanog *anisa*.

Minimalna alkoholna jačina destilovanog *anisa* je 35 % vol.

Destilovani *anis* se može aromatizovati prirodno aromatičnim supstancama i aromatičnim preparatima.

30. Gorko jako alkoholno piće ili *bitter*

Gorko jako alkoholno piće ili *bitter* je jako alkoholno piće pretežno gorkog ukusa koje se proizvodi aromatizovanjem etil alkohola poljoprivrednog porekla aromatičnim supstancama i aromatičnim preparatima.

Minimalna alkoholna jačina gorkog jakog alkoholnog pića ili *bitter* je 15 % vol.

Prodajni naziv gorkog jakog alkoholnog pića ili *bitter* može da bude i „amer” ili „*bitter*”sa ili bez dodatka drugih izraza.

31. Aromatizovana vodka

Aromatizovana vodka je vodka koja ima dominantnu aromu različitu od upotrebljenih sirovina.

Minimalna alkoholna jačina aromatizovane vodke je 37,5 % vol.

Aromatizovana vodka se može zaslađivati, mešati, aromatizovati, ostaviti da dozreva ili bojiti.

Aromatizovana vodka može da se stavi u promet i pod prodajnim nazivom bilo koje preovlađujuće arome uz reč „vodka”.

32. Liker

Liker je jako alkoholno piće:

- 1) koje sadrži najmanju količinu šećera, izraženu kao invertni šećer, i to:
 - (1) 70 g/l - za liker od trešnje/višnje kod kojeg etil alkohol potiče isključivo od rakije od trešnje/višnje,
 - (2) 80 g/l - za liker od lincure ili slične likere pripremljene od lincure ili sličnog bilja kao jedinom aromatičnom supstancom,
 - (3) 100 g/l - za sve ostale likere;

2) proizvedeno aromatizovanjem etil alkohola poljoprivrednog porekla ili destilata poljoprivrednog porekla ili jednog ili više jakih alkoholnih pića ili njihovih mešavina, zaslađeno i sa dodatkom proizvoda poljoprivrednog porekla ili prehrambenih proizvoda poput pavlake, mleka ili drugih mlečnih proizvoda, voća, vina ili aromatizovanog vina, u skladu sa posebnim propisom.

Minimalna alkoholna jačina likera je 15 % vol.

U proizvodnji likera mogu se koristiti aromatične supstance i aromatični preparati.

U proizvodnji voćnih likera od: crne ribizle, višnje/trešnje, maline, duda, borovnice, agruma, *Rubus chamaemorus*, artičke kupine, američke brusnice, evropske brusnice (*Vaccinium vitis-idaea*), morske trave i ananasa, kao i biljnih likera od: nane, lincure, semena anisa, pelina i lekovite biljke/deteline mogu se koristiti samo prirodno aromatične supstance i aromatični preparati.

Za predstavljanje likera za čiju proizvodnju se koristi etil alkohol poljoprivrednog porekla mogu se koristiti sledeće složenice:

- 1) *prune brandy*;
- 2) *orange brandy*;
- 3) *apricot brandy*;
- 4) *cherry brandy*;
- 5) *solbaerrom (blackcurrant rum)*.

Kod deklarisanja i predstavljanja likera iz stava 5. ove tačke složenica se mora navesti na deklaraciji u istom redu, jednakim slovima iste vrste i boje, a reč „liker” mora se nalaziti u istom vidnom polju, i to slovima čija veličina nije manja od slova složenice. Ukoliko alkohol ne potiče od navedenog jakog alkoholnog pića, njegovo poreklo se mora označiti na deklaraciji u istom vidnom polju uz složenicu i reč „liker”, tako što se navede vrsta poljoprivrednog alkohola ili izraz „poljoprivredni alkohol” ispred kojih stoji „proizvedeno od” ili „proizvedeno upotrebom”.

33. Krem od (uz naziv korišćenog voća ili sirovine)

Jako alkoholno piće Krem od (uz naziv korišćenog voća ili sirovine), isključujući mlečne proizvode, je liker sa najmanjim sadržajem šećera 250 g/l, izražen kao invertni šećer.

Minimalna alkoholna jačina Krema od (uz naziv korišćenog voća ili sirovine) je 15 % vol.

Na Krem od (uz naziv korišćenog voća ili sirovine) primenjuju se pravila o aromatičnim supstancama i aromatičnim preparatima iz tačke 32. ovog priloga.

Prodajni naziv može se dopuniti izrazom „liker”.

34. *Creme de cassis*

Creme de cassis je liker od crnih ribizli sa minimalnim sadržajem šećera od 400 g/l izražen kao invertni šećer.

Minimalna alkoholna jačina *Creme de cassis* je 15 % vol.

Za *Creme de cassis* primenjuju se pravila o aromatičnim supstancama i aromatičnim preparatima iz tačke 32. ovog priloga.

Prodajni naziv može se dopuniti izrazom „liker”.

35. *Guignolet*

Guignolet je liker proizveden maceracijom trešanja/višanja u etil alkoholu poljoprivrednog porekla.

Minimalna alkoholna jačina *Guignoleta* je 15 % vol.

Za *Guignolet* primenjuju se pravila o aromatičnim supstancama i aromatičnim preparatima iz tačke 32. ovog priloga.

Prodajni naziv može se dopuniti izrazom „liker”.

36. *Punch au rhum*

Punch au rhum je liker čiji sadržaj alkohola potiče isključivo od ruma.

Minimalna alkoholna jačina *Punch au rhuma* je 15 % vol.

Za *Punch au rhum* primenjuju se pravila o aromatičnim supstancama i aromatičnim preparatima iz tačke 32. ovog priloga.

Prodajni naziv može se dopuniti izrazom „liker”.

37. *Sloe gin*

Sloe gin je liker proizveden maceracijom divlje šljive (trnjine, gloginje) u *ginu* sa mogućim dodatkom soka od divlje šljive.

Minimalna alkoholna jačina *Sloe gina* je 25 % vol.

Samo prirodno aromatične supstance i aromatični preparati mogu se koristiti u proizvodnji *Sloe gina*.

Prodajni naziv može se dopuniti izrazom „liker”.

38. Jako alkoholno piće aromatizovano divljom šljivom ili Pacharán

Jako alkoholno piće aromatizovano divljom šljivom ili Pacharán je jako alkoholno piće proizvedeno maceracijom divljih šljiva (*Prunus spinosa*) u etil alkoholu poljoprivrednog porekla sa dodatkom prirodnih ekstrakta anisa i/ili destilata anisa čije organoleptičke osobine, boja i ukus potiču isključivo od upotrebljenog voća i anisa, koje:

- 1) se proizvodi sa najmanje 125 g divljih šljiva po litri gotovog proizvoda;
- 2) sadrži šećer od 80 g/l do 250 g/l gotovog proizvoda, izražen kao invertni šećer;
- 3) ima preovlađujući ukus divlje šljive.

Minimalna alkoholna jačina jakog alkoholno pića aromatizovanog divljom šljivom ili Pacharán je 25 % vol.

Prodajni naziv „Pacharán” može da ima samo jako alkoholno piće proizvedeno u Španiji.

Jako alkoholno piće aromatizovano divljom šljivom koje nije proizvedeno u Španiji u prodajnom nazivu može da ima izraz „Pacharán” samo kao dopunu prodajnom nazivu „jako alkoholno piće aromatizovano divljom šljivom” ako su posle izraza „Pacharán” dodate reči: „proizvedeno u”, posle čega se navodi ime države u kojoj je piće proizvedeno.

39. *Sambuca*

Sambuca je bezbojni liker aromatizovan anisom koji:

- 1) sadrži destilate anisa (*Pimpinella anisum* L.), zvezdastog anisa (*Illicium verum* L.) ili drugih aromatičnih biljaka;
- 2) ima minimalni sadržaj šećera 350 g/l, izražen kao invertni šećer;
- 3) ima sadržaj prirodnog anetola od 1 g/l do 2 g/l.

Minimalna alkoholna jačina *Sambuce* je 38 % vol.

Za *Sambucu* se primenjuju pravila o aromatičnim supstancama i aromatičnim preparatima iz tačke 32. ovog priloga.

Prodajni naziv može se dopuniti izrazom „liker”.

40. *Maraschino, Marrasquino* ili *Maraskino*

Maraschino, marrasquino ili *maraskino* je bezbojni liker čija aroma uglavnom potiče od destilata višnje maraska ili od proizvoda dobijenog maceracijom višnje ili delova višnje u alkoholu poljoprivrednog porekla, sa minimalnim sadržajem šećera 250 g/l, izražen kao invertni šećer.

Minimalna alkoholna jačina *Maraschina, marrasquina* ili *maraskina* je 24 % vol.

Za *Maraschino, marrasquino* ili *maraskino* primenjuju se pravila o aromatičnim supstancama i aromatičnim preparatima iz tačke 32. ovog priloga.

Prodajni naziv može se dopuniti izrazom „liker”.

41. *Nocino*

Nocino je liker čija aroma potiče uglavnom od maceracije i/ili destilacije celih nezrelih oraha (*Juglans regia* L.), sa minimalnim sadržajem šećera 100 g/l, koji je izražen kao invertni šećer.

Minimalna alkoholna jačina *Nocina* je 30 % vol.

Za *Nocino* primenjuju se pravila o aromatičnim supstancama i aromatičnim preparatima iz tačke 32. ovog priloga.

Prodajni naziv može se dopuniti izrazom „liker”.

42. Liker od jaja *advocaat* ili *avocat* ili *advokat*

Liker od jaja *advocaat* ili *avocat* ili *advokat* je jako alkoholno piće aromatizovano ili ne, proizvedeno od etil alkohola poljoprivrednog porekla, destilata i/ili jakog alkoholnog pića, čiji su sastojci kvalitetno žumance jajeta, belance jajeta i šećer ili med. Minimalni sadržaj šećera ili meda mora da bude 150 g/l, izražen kao invertni šećer. Minimalni sadržaj žumenceta jajeta mora da bude 140 g/l gotovog proizvoda.

Minimalna alkoholna jačina likera od jaja *advocaat* ili *avocat* ili *advokat* je 14 % vol.

U proizvodnji likera od jaja *advocaat* ili *avocat* ili *advokat* mogu se koristiti aromatične supstance i aromatični preparati.

43. Liker sa jajima

Liker sa jajima je jako alkoholno piće, aromatizovano ili ne, proizvedeno od etil alkohola poljoprivrednog porekla, destilata i/ili jakih alkoholnih pića sa karakterističnim sastojcima kao što su kvalitetno žumance jajeta, belance jajeta i šećer ili med. Minimalni sadržaj šećera ili meda mora da bude 150 g/l, izražen kao invertni šećer. Minimalni sadržaj žumenceta jajeta mora da bude 70 g/l gotovog proizvoda.

Minimalna alkoholna jačina likera sa jajima je 15% vol.

Samo prirodno aromatične supstance i aromatični preparati mogu se koristiti u proizvodnji likera sa jajima.

44. *Mistra*

Mistra je bezbojno jako alkoholno piće aromatizovano anisovim semenom ili prirodnim anetolom koje:

- 1) sadrži od 1 g/l do 2 g/l anetola;
- 2) može da sadrži i destilat aromatičnog bilja;
- 3) ne sadrži dodatne šećere.

Minimalna alkoholna jačina *mistre* je 40% vol, a maksimalna 47% vol.

Samo prirodno aromatične supstance i aromatični preparati mogu se koristiti u proizvodnji *mistre*.

45. *Väkevã glögi* ili *Spritglögg*

Väkevã glögi ili *Spritglögg* je jako alkoholno piće proizvedeno aromatizovanjem etil alkohola poljoprivrednog porekla aromom karanfilića i/ili cimeta korišćenjem jednog ili kombinacijom sledećih postupaka: maceracijom i/ili destilacijom, redestilacijom alkohola uz dodatak delova karanfilića i/ili cimeta ili dodavanjem prirodnih aromatičnih supstanci sa aromom karanfilića i/ili cimeta.

Minimalna alkoholna jačina *Väkevã glögi* ili *spritglögg* je 15 % vol.

U proizvodnji *Väkevã glögi* ili *Spritglögg* mogu se koristiti druge arome, aromatične supstance i/ili aromatični preparati.

Sadržaj vina ili proizvoda od vina ne sme da prelazi 50% od gotovog proizvoda.

46. *Berenburg* ili *Beerenburg*

Berenburg ili *Beerenburg* je jako alkoholno piće:

- 1) proizvedeno korišćenjem etil alkohola poljoprivrednog porekla;
- 2) maceracijom voća ili bilja ili njihovih delova;
- 3) koje sadrži posebnu aromu destilata korena lincure (*Gentiana lutea* L.), bobica kleke (*Juniperus communis* L.) i lišće lovora (*Laurus nobilis* L.);
- 4) čija boja varira od svetlo do tamno braon;
- 5) koje može da se zaslađuje najviše do 20 g/l, izraženo kao invertni šećer.

Minimalna alkoholna jačina *Berenburga* ili *beerenburga* je 30 % vol.

Samo prirodno aromatične supstance i aromatični preparati mogu se koristiti u proizvodnji *Berenburga* ili *beerenburga*.

47. Medovina ili nektar od meda

Medovina ili nektar od meda je jako alkoholno piće proizvedeno aromatizovanjem mešavine fermentisane medne kaše i destilata meda i/ili etil alkohola poljoprivrednog porekla, koje sadrži najmanje 30% vol. fermentisane medne kaše.

Minimalna alkoholna jačina medovine ili nektara od meda je 22% vol.

Samo prirodno aromatične supstance i aromatični preparati mogu se koristiti u proizvodnji medovine ili nektara od meda, pri čemu aroma meda mora da bude dominantna.

Medovina ili nektar od meda može biti zaslađena samo medom.